

ПАГОНЯ

№ 42 (98)

23 – 29 сьнежня 1994 г.

Кошт 50 рублёў

КІНШУСІМ З КАНЦЫДЫМІ!

СЛОВА ПАСТАРСКАЕ
КСЯНДЗА БІСКУПА
АЛЯКСАНДРА КАШКЕВІЧА
І ПАЖАДАНЬНЕ І НА БОЖАЕ
НАРАДЖЭНЬНЕ І НА
НАДЫХОДЗЯЧЫ НОВЫ ГОД

Укаваны ў Хрысьце Браты і Сёстры!
Сярэдзіна найдоўжэйшай ночы ў годзе. І вось у палове гэтай ночы чуем голас з неба: "Не бойцеся! Гэта абвешчаецца вам вялікая радасьць, якая будзе ўдзельна цэлага народу і сьняня ў горадзе Давіда нарадзіўся вам збаўцель. А гэта будзе дзеля вас знакам і адшукайце Немаўля, агорнутае ў палёнку, якое ляжыць у ясьлях" (Лк. 2.10.12).

Гэтае ноччу мы, падобныя да пастараў, якія ўсё кінулі і прыйшлі ў Віфлеем, каб спаткаць Сьветласьць, народжаную са Сьветласьцю. Пастыры ўбачылі і паверылі (узверылі). А мы, ці разумеем і ці верым, што гэта, што Ноччу дзеецца, ёсьць доступ толькі праз Веру?

Гэтае навароджане дзіця - ёсьць Бог. Прыходзіць на сьвет дзеля нашага збаўленьня. Тая вялікая Таямніца прыходзіць сьняня да нас у Знаку Немаўляці.

Відавочна, не ад сьняня, але ўжо ад двух тысяч гадоў у Сьвятой Царкве Хрыстос - Збаўцель прыходзіць і стае перад кожным чалавекам, перад кожным пакаленьнем, перад кожным народам. Дзе Сьбе, а ў Сьбе дае моц (сілу), неабходную дзеля відавочнага разьвіцьця сьвету.

А аднак, самога зьяўленьня Хрыста не дастаткова. Тым, якія яго прынялі, даў сьлу... (П.І.І.12). Прыходзіць Хрыста трэба прыняць праз веру. Як жа цяжка паверыць, што менавіта ў гэтых ясьлях распачалося Збаўленьне сьвету. Як жа цяжка гэтае пакінуць у хляве Дзіця прызнаць за Бога Збаўцеля.

Але, калі мы, а разам з намі сьвет, не павінен загінучь - неабходна абраць веру. І мы часта кажам, што верым. Калі ўжо верым, шануюны Брат і шануюная Сястра, што Хрыстос нарадзіўся ў ясьлях, то бядо табе, калі не нарадзіўся ў Табе! Хрыстос хоча нарадзіцца ў тваім сэрцы - калі верыш, зрабі Яму месца і прымі Яго.

У час Сьвятое Імшы прыступім да сьвятой Камуніі, а тады сьвятар скажа нам: "Цела Хрыста". Кожны з нас адкажа: "Амін" - слова веры, якое выказвае прызнаньне, любоў, удзячнасьць. Слова, якое злучае нас са сьвятамі ў абліччы здарэньня Вэфлеемскай Ночы - "Слова стала Целам", Целам і Кроўю Новага Памеру Бога з чалавекам.

У сьвятой Камуніі дараваем да разуменьня, што Бог - гэта Любоў. У Камуніі з Хрыстосам вучымся пазбаўляцца ад мноства слабасьцяў і недарэчнасьцяў, ад нашага эгаізму, ад непажаданых размоў аб блізкіх, ад усяго, што чалавека сапраўды памяняшае перад Богам і ў ваках блізкіх. У тым сакрамэнце Любоў падтрымлівае радасьць з нагоды сувязі з Хрыстом.

На гэтае Радаснае Сьвята Божэ Нараджэньня, а таксама на надыходзячы Новы Год жадаю Вам, Шануюныя Браты і Сёстры, скласьці найлепшыя пажаданьні: няхай Божэ Дзіця даруе Вам усялякіх Ласкаў, няхай узмаціць у Вас веру і хай распаляе Вашу любоў да Бога і блізкіх, каб памяталі, што закліканьня да вялікае Любоў і каб гэтую Любоў аддавалі іншым, як адзіная вялікая сям'я дзяцей Божых.

На жыцьцё ў радасьці гэтых Вялікіх Таямніц ад шчырага сэрца Вас Усіх благаслаўляе

Біскуп Аляксандр КАШКЕВІЧ,
Ардынарый Гарадзенскі.
Горадня, Божэ Нараджэньне. 1994 год.

СТАРШЫНЯ ЁСЬЦЬ - КАМП-РАМАТУ НЯМА

Напрыканцы мінулага тыдня Горадню наведваў прэзідэнт Беларусі А.Р.Лукашэнка. Аляксандр Рыгоравіч прызначыў новага старшыню аблвыканкама.

Абраньнікам прэзідэнта стаў А.І.Дубко. Яшчэ спадар прэзідэнт заўважыў, што пэўныя службы правярылі даклад дэпутата С.Антончыка і не знайшлі кампрату.

Г.ГАРАДЗЕНЕЦ.

НА ЗДЫМКАХ: падчас наведваньня А.Р.Лукашэнкам Горадні; А.І.Дубко.

ПРЭЗІДЭНТ АРЫШТАВАЎ ПАЛКОЎНІКАЎ

Двое вайскоўцаў у званьні палкоўнікаў былі арыштаваны асабіста А.Лукашэнкам. Арышт звязаны са здачай у арэнду вайсковага склада гаруча-змазачных матэрыялаў, які знаходзіцца ў гарадзкім мястэчку Сьвіслач.

Склад ёмістасьцю 20 тысяч тон - адзіны на тэрыторыі Беларусі.

Пасьля таго, як міністрам абароны стаў А.Кастэнка, было заяўлена, што склад будзе эдадзены ў арэнду. На гэта прэтэндавалі вытворчы аб'яднаньні "Інтэрбел", "Ваўкавыскцэментнашчыфер" і сумеснае летувіска-беларускае прадпрыемства.

Падчас таргоў за арэнду стартвая цана палі за месяц складала 25 тысяч долараў. На 35 тысяч "Інтэрбел" заявіў, што плаціць больш не можа. Калі цана дайшла да 50 тысяч, аўкцыён быў спынены. Тым, хто гэта зрабіў, заявілі, што ма-

МЕМАРАНДУМ

ПЕРШАГА ЗЬЕЗДУ БЕЛАРУСКІХ НАЦЫЯНАЛІСТАЎ

Мы, Першы Зьезд Беларускіх Нацыяналістаў, абвешчаем пра стварэньне ў Беларусі крайняй правай палітычнай сілы, якая разгортвае сваю дзейнасьць пад сьцягам беларускай нацыянальнай ідэі.

Мы ўсьведамляем, што:

- незалежнасьць Беларусі як дзяржавы не зьяўляецца сьняня фактычнай;
- інстытуты існуючай дзяржаўнае не зьяўляюцца беларускімі, паколькі ў іх пераважае падрыўны антыканстытуцыйны элемент;
- акупацыйная савецкая ўлада мяняе свае формы, але не сутнасьць;
- грамадзянін, які пярэць выконвае абавязкі прэзідэнта Беларусі, не зьяўляецца патрыётам Бацькаўшчыны, пагарджае гісторыю і мовай

беларускай нацыі, заклікае да інкарпарацыі Беларусі ў склад Расейскай Фэдэрацыі;

- на Беларускай Тэрыторыі з дапамогай замежнай рэзідэнтуры і сіламі арганізатараў палітыкі нацыянальнай здрады паўсталі паматлікі партыі, якіх нахабна парушаюць беларускую Канстытуцыю, прынятую 15 сакавіка 1994 года.

Мы памятаем пра ўсё, мы ніколі не даруем нашым ворагам таго этнацыду, які ажыццяўляўся над беларускім народам да апошняга часу.

Памятаючы пра гэта, мы дзейнічаем, ужываючы крайнія метады і шчырыя словы.

Незалежная і моцная Беларусь - наша вялікая мэта!

Прынята ў г.Віцебску 27 лістапада 1994 года.

СУПРАЦЬ РАСЕЙСКАГА ПРОТАФАШЫЗМУ ў БЕЛАРУСІ!

ЗАЯВА

Мы, удзельнікі Першага Зьезду Беларускіх Нацыяналістаў, канстатуем наступнае.

Сьняняная ўлада на Беларускай Тэрыторыі, а таксама грамадзянін, які займае пасаду першага прэзідэнта Краіны, не выступаюць і не могуць выступаць у прынцыпе гарантамі права Беларускай Нацыі на свабоднае самаразьвіцьцё. Гэта пацвярджаецца фактам юрыдычнага прызнаньня Міністэрствам юстыцыі такіх антыбеларускіх арганізацыяў, як "Славянскі Сабор", "Белая Русь", ЛДП (фактычна - філіял ЛДП Жырыноўскага), ПКБ, НРВ і шэрагу іншых, якія дамагаюцца скасаваньня беларускай дзяржаўнасьці. Больш таго, ні Міністэрства, ні КДБ, ні МУС да гэтага часу не зрабілі адпаведных заха-

даў па спыненню дзейнасьці антыканстытуцыйных утварэньняў.

Зыходзячы з адназначнага, мы робім лагічную выснову, што пры садзейнічаньні сілавых структураў улады антыбеларускі элемент на тэрыторыі Беларусі спрабуе пасеяць атрутнае зерне расейскага фашызму.

Мы, Першы Зьезд Беларускіх Нацыяналістаў, заяўляем, што варожыя беларусам правы знойдзены на нашай зямлі самы рапучы адпор. З гэтага моманту наша барацьба за Бацькаўшчыну будзе праходзіць пад лозунгам "За вольную Беларусь без фашызму!"

Прынята ў г.Віцебску 27 лістапада 1994 года.

коў указаньні даць права на арэнду толькі "Інтэрбелу".

Прэзідэнт запатрабаваў тлумачэньняў. Аднак яны не былі зроблены, і А.Лукашэнка як галоўнакамандуючы арыштаваў афіцэраў і накіраваў іх на гаўптвахт.

АГІТАЦЫЯ НЕ БЫЛО

Па запрашэньню Гомельскай рады таварыства беларускай мовы ў абласным цэнтры, а таксама ў Хойніках і Касьцюкоўцы пабылі лідэр Беларускага Народнага Фронту З.Пазыняк, пісьменьнік В.Быкаў і пэат Р.Барадулін.

У сустрэчы з насельніцтвам спадар Пазыняк дэталёва прааналізаваў дзейнасьць прэзідэнта. Аднак пры ўсёй рэзкасьці выказваньняў Зянон Станіслававіч удакладніў, што гэта не асабістая агітацыя за яго як кандыдата на будучых выбарах.

В.Быкаў і Р.Барадулін сустрэліся са студэнтамі Гомельскага дзяржаўнага ўнівэрсітэта.

СІМ

У «АЧЫШЧЭНЬНІ» РАСКОЛ

Лідэр і духоўны заснавальнік на Гарадзеншчыне знакамітага "Ачышчэньня" - выкладчык ГрДУ спадар Барыхін - вырашыў пакінуць сваё дзецішча.

Менавіта гэта ён заявіў у выступе на сустрэчы прэзідэнта А.Р.Лукашэнка ў Горадні з дэпутатамі абласнога Савета падчас абраньня новага старшыні аблвыканкама.

Герасім ГАРАДЗЕНЕЦ.

СЯГНУЛІ 1/8 ФІНАЛУ

У Аргентыне прайшоў чацьвёрты чэмпіянат сьвету па футзалу. Упершыню на гэтых спаборніцтвах узяла ўдзел зборная Беларусі. Вынік сьціплы: паражэньне ад каманды Венесуэлы (2:8), фаварыта турніра зборнай Балівіі (2:6) і калектыва Коста-Рыкі (3:4) заставіла нашых хлопцаў па-за фіналам.

Аднак быць скарод 16 мацнейшых каманд сьвету таксама пачэсна.

Г.НЁМАН.

НЕКАЛЬКІ МАФІЁЗНЫХ КЛАНАЎ

З ЯКІМ ЁН ВЫСТУПІЎ НА СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА 20 СЬНЕЖНЯ 1994 г.

Спады! Прэзідэнт! Адкажыце: калі гэта не карупцыя, дык што? Нафтавыя доларавыя дожджышчэ не аднойчы праліваўся ў сейфы Ціцянкава, Левітана і кампаніі. Так, Мозырскі нафтаперапрацоўчы завод. Дырэктар Зубоўскі, ён жа прэзідэнт Фонда "Спадчына Чарнобыля", дзе камерцыйны дырэктар Ціцянкаў, арганізоўвае пастаўку ў Венгрыю 15-ці тысяч тон мазута на суму 1,5 мільёна інвалютных рублёў для пералічэння фонду. Але было рэалізавана толькі 7435 тон мазута. А выручка ад рэалізацыі гэтага паліва не пералічана на разліковы рахунак гэтага фонда, а залічана на рахунак прыватнай фірмы "Модэры БТ".

Думаю, што ні Ціцянкаву, ні Зубоўскаму не хочацца, каб пра гэтую фірму гаварылі ўсё. А асабліва аб тым, хто яе ўладальнік. І мяркуючы па тым, як Прэзідэнт Лукашэнка некалькі тыдняў выступае супраць майго дакладу, не хочацца чуць пра гэта і Прэзідэнту.

Формы атрымання прыбытку за кошт народа Беларусі розныя.

Распараджэннем Савета Міністраў ад 5 лютага 1992 года ў мэтах заканчэння будаўніцтва ў Краснадарскім краі санаторыя "Белая Русь" урад дазволіў Мозырскаму нафтаперапрацоўчаму заводу выкарыстанне валюты ад продажу трохсот тысяч тон дызельнага паліва для аплаты замежным фірмам за ўдзел у будаўніцтве санаторыя. А ў жніўні па настойлівай ініцыятыве Дзяржкамчарнобыля (кіраўнік - міністр Кенік) і не без падтрымкі чарнобыльскай камісіі Вярхоўнага Савета (сакратар камісіі - Ціцянкаў) Саўмін даў згоду аб уступленні камітэта ў акцыянернае таварыства па будаўніцтве санаторыя. І дазволіў унесці ў яго ўстаўны фонд каля аднаго мільярда рублёў. Лёс грошай не вядомы. Затое вядома, што каля чарнобыльскай валюты актыўна замячаліся нерэзультатныя фонды "Спадчына Чарнобыля" і "СОВТЭКС". У гэтай сувязі я звяртаюся да генеральнага пракурора Шаладонава ўзбудзіць кримінальную справу па факту расходвання бюджэтных грошай, выдзеленых на ліквідацыю выпікаў на ЧАЭС.

Зрошчванне дзяржаўных і прыватных камерцыйных фірмаў, выкарыстанне дзяржбюджэтных сродкаў бізнесменамі, якія, зьвязваючыся адначасова і народнымі дэпутатамі, прымаюць рашэнне аб выдзяленні гэтых грошай - ёсць класічны прыклад карупцыі.

Ці не праўда, Прэзідэнт Лукашэнка?!

Павяжаныя дэпутаты, мы з вамі прынялі закон аб барацьбе са злчачынасцю ў сферы эканомікі і з карупцыяй. Ён пачаў дзейнічаць 4 жніўня 1993 года. У адпаведнасці з артыкулам 1 гэтага закона катэгарычна забараняецца дзяржслужачым, спецыялістам органаў дзяржаўнай улады і ўпраўленняў займацца прадпрыемальніцкай дзейнасцю. Той, хто парушыў гэты закон, павінен быць адхілены ад займаемай пасады. Спадар Прэзідэнт, ваша правая рука Ціцянкаў пляваў на гэты закон і, знаходзячыся на пасадзе сакратара камісіі Вярхоўнага Савета, адначасова ствараў і ўдзельнічаў у дзейнасці многіх камерцыйных структур. Такіх, напрыклад, як СП "Экспрэс-Сэрвіс-Брама", СП "Тайм-інвест", камерцыйныя прадпрыемствы фонда "Спадчына Чарнобыля" і многія іншыя. Некаторыя з іх выкарыстоўваліся як транзітны канал, па якому скідваліся грошы на перадавыбарчую кампанію Лукашэнка.

Знаходзячыся на мяжы сядзення "Мерседэса" Ціцянкава, Лукашэнка складаў тэзісы сваіх перадавыбарчых антыкарупцыйных выступаў.

Тэатр абсурда!

І вось яна, улада! Да мяне звяртаюцца тысячы выбаршчыкаў з адзіным пытаннем: "Чаму нічога не паляпшаецца, каця Лукашэнка кіруе шэсць месяцаў. Наадварот, жыццё становіцца горшым і горшым". Адказ просты: "Па справах іх і пазнаецца іх".

Першай справай новая ўлада пасяліла свайго шэфа на дачу, устанавіўшы папярэдняю пагранісцэму вакол плоту. Другой справай улада забрала ў сваё распараджэнне запаведнікі і народныя промыслы. Трэцяй - указала, што неабходна будаваць у першую чаргу.

У адпаведнасці з рашэннем кіраўніка справам Прэзідэнта ад 28 верасня 1994 года (дакумент зацверджаны намеснікам Ціцянкава Кашчаном) падлісваецца: за кошт дзяржаўных цэнтралізаваных капітальных укладанняў,

фінансуюемых за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, у 1994 годзе пабудавань гасцініцу ў Белаежскай Пушчы і пяць катэджаў там жа. У Бярэзінскім запаведніку - яшчэ пяць катэджаў, рэканструкцыя ў Бешанковіцкім раёне Дом адпачынку. Аздараўленчы комплекс з газіфікацыяй у Заслаўлі і, "О, цуд!", Цэнтр камерцыйных сувязяў з гасцінічным комплексам па праспекту Машэрава. Гэта былі першачарговыя задачы савецкай улады ў выкананні каманды Лукашэнка.

Потым прыйшоў час раздаваць кватэры. За ўзор быў узяты вопыт Ціцянкава. Ён атрымаў на сам'ю з трох чалавек кватэру больш 100 квадратных метраў. А далей пачаўся своеасаблівы прэзідэнцкі рэкет!

18.10.94 Ціцянкаў звяртаецца да старшыні Менскага аблвыканкама Цішкевіча з прапановай перадаць Упраўленню справам Прэзідэнта памяшканні для... арганізацыі гандлю з разліку па адной краме ў раённых цэнтрах і гарадах абласнога падпарадкавання. Вось узор сціпласці! Кожнаму члену прэзідэнцкай каманды па краме, ды не проста! Цытую ліст Ціцянкава: "Пры вырашэнні гэтага пытання неабходна ўлічыць, каб выдзяляемыя памяшканні былі размешчаны ў цэнтральнай частцы горада ці ў іншых месцах з інтэнсіўным рухам насельніцтва".

28-е лістапада 1994 года азнаменавалася новай эрай узаемаадносін дзяржаўных структур з камерцыйнымі. Такое не сылася нават Кебічу.

У гэты ж дзень Упраўленне справам Прэзідэнта перадало плошчы па вуліцы Гарэцкай вал, 7-а сумеснаму беларуска-расейска-швейцарскаму прадпрыемству пад офіс. Дзяржаўная маёмасць трапіла ў рукі фірмы, якая складаецца з трох беларускіх грамадзян і іх сваякоў, якія жывуць за межамі. Можна, Прэзідэнт зноў не заўважыць у гэтым факце карупцыі?

Перапарадкаваўшы сабе гаспадарку Атоліна, дзе былыя сакратары ЦК КПБ мелі персанальных кароў, Упраўленне справам Прэзідэнта зрабіла магутнае фінансаванне ўлічэнне ў гэтую гаспадарку. Канешне, за кошт бюджэту! Лічу, што Пракуратуры трэба разабрацца, на што канкрэтна пайшлі дзяржаўныя грошы.

Карупцыянеру ў прэзідэнцкай камандзе можна раздзяліць на дзве часткі: на тых, хто застаўся ў спадчыну ад Кебіча, і тых, каго ён паставіў на высокія пасады.

Разгарэецца скандал вакол незаконнай перадачы дзяржаўнай уласнасці Беларускага ўпраўлення грамадзянскай авіяцыі ў прыватную кампанію "БЕЛЭЙР", якая зараз практычна належыць аднаму чалавеку - Кузьміну. Дзяржаўная ўласнасць на мільёны долараў перададзена ў прыватныя рукі, а кіраўнікі грамадзянскай авіяцыі Фёдару і Рыжыкаў застаюцца на сваіх пасадах. Загадка: чаму не здымае іх Лукашэнка. Думаю, што адказ ведае толькі Ціцянкаў.

А скандал з Дзяржкамспортом, калі ў тамяніцы ад усіх быў адкрыты рахунак у Швейцарскім банку. Пра гэта ведалі толькі старшыня Дзяржкамспорту Рыжанкоў і яго служба. За кошт казіны будаваліся катэджы; ёсць дакументы аб перакідцы буйных сум грошай для закупкі будматэрыялаў. Кантрольныя органы падрыхтавалі даведку, у якой ставяць пытанне аб адхіленні Рыжанкова ад займаемай пасады. І зноў уключаюцца нябачныя рычагі, якія робяць гэтых людзей непатапальнымі.

Калі ацаніць дзейнасць Ціцянкава з улікам закона барацьбы з карупцыяй, то яго ўжо трэба было б дэсэтыкі разоў адхіліць ад пасады. Гэтак жа трэба было б паступіць і з многімі міністрамі, якія заплямілі сябе карупцыяй, але яны на сваіх пасадах працягваюць правіць карупцыйны бал. І я лічу, што ў дадзеным выпадку мы маем як скарэй прыклад асобага віда карупцыі - кадравай. Калі карупцыя ўвогуле - гэта выкарыстанне чыноўнікам службовага становішча для атрымання пераваг у любой форме, то КАДРАВАЯ КАРУПЦЫЯ - гэта выкарыстанне кіраўніком кампрамату на ніжэй стаячага чыноўніка для ўмацавання свайго ўлады. Такім чынам, зрабіўшы падначаленага залежным, міністр, начальнік раёна ці Прэзідэнт атрымлівае юрым не абмежаваную ўладу, якую выкарыстоўвае ў сваіх асабістых інтарэсах.

Вось чаму, шановныя выбаршчыкі, з прыходам Лукашэнка нічога не змянілася, а стала яшчэ горш.

Яскравым прыкладам кадравай карупцыі з'яўляецца прызначэнне міністрам абароны былога камандуючага Беларускай вайскавай аругай генерала Кастэнка.

Усім вядома, што калі ён быў камандуючым БВА, карупцыя ў войску расквітнела. Вось толькі некалькі характэрных прыкладаў.

У адной з частак былі створаны 80 камерцыйных структур. З верасня 1991 года па красавік 1992 гэтымі фірмамі за бясцэнак было прададзена дзевяць аўтамабін, 69 электрастанцый, 100 бензавазав, 5 вялікіх артылерыйскіх цягачоў, 50 кіламетраў шматжылнага кабелю і іншых матэрыялаў. Страты ад такой камерцыі, па ацэнцы кантрольных органаў, складалі больш мільярда рублёў. Прычым, сузаснавальнікам шэрагу камерцыйных структур у вайсковых частках з'яўляліся бізнесмены з Расіі. У другой асобнай арміі СПА было створана 42 камерцыйных структур. Рабавалі не саромеючыся. Напрыклад, на 25-м арсенале РВСН былі прададзены 107 дзевяцітонных кантэйнераў з пад ракет фірмам "ПІРЫТ" і "АУТАМАГІСТРА". Тых, у сваю чаргу, перапрадалі іх у Чэхаславакію ў 8 разоў даражэй. У студзені-сакавіку 1992 года з тэрыторыі вайскавай часткі 42654 г.Рэчыца ў чыгуначным транспарце, так званых вагонах прыкрыцця, вывозілася за мяжу вайсковое абсталяванне, буйныя партыі пшаматэрыялаў. Дайшлі да таго, што па-варварску вырублі ўвесь лес на тэрыторыі аб'екта. Такія выпадкі вывазу леса былі масавымі.

Але былі здзелкі, якія па сваёй нахабнасці і маштабам не маюць аналагаў у сусветнай практыцы. Да іх адносіцца продаж каманднага пункта Варшаўскага дагавору. Пра яго многія чулі, але мала хто ведае, што Кастэнка неспрэчна прымаў удзел у яго рэалізацыі. Ёсць дакумент, падпісаны Кастэнкам, у якім ён фактычна даў дабро на рэалізацыю абсталявання і матэрыяльных каштоўнасцяў з аб'екта. На адным з афіцэрскіх сходаў на пытанне аб правамоцнасці гэтай здзелкі Кастэнка цынічна адказаў, што размова ідзе аб падвале, які прыгодны толькі для захоўвання бульбы. Нагадаю, гэты падземны горад быў аснашчаны ўнікальным абсталяваннем і ацэньваўся ў 60 мільярдаў рублёў, а прадалі яго за 18 мільёнаў. Страты склалі 59 мільярдаў рублёў. Прычым, гарадкі-спадарожнікі аддалі бясцэна, а створаныя на аб'екце малыя прадпрыемствы вывозілі абсталяванне, якое засталася. Па іроніі лёсу начальнік контрразведкі Кез, цяперашні намеснік старшыні КДБ Беларусі, у той час інфармаваў пра гэтае злачынства. Што яму перашкодзіла ўспомніць пра гэты факт, калі Лукашэнка назначыў Кастэнка на пасаду міністра абароны? Вядома, кадравая карупцыя.

У пачатку 1992 года было рэалізавана 36 аб'ектаў, будынкаў і пабудов у Мозыры, пры гэтым таварыству з абмежаванай абказнасцю "Палессе ЛТД" прададзена 19 аб'ектаў усяго за 200 тысяч рублёў, а кааператыву "Магніт-2" - 17 аб'ектаў за 123 тысячы. Армію папросту рабавалі пры патуральні камандуючага Кастэнка. Што рабіла яго бліжэйшае атачэнне? Камандуючы СПА генерал-лейтэнант Асма-лоўскі ў жніўні 1991 года вырашыў правесці тэлефон да сябе на дачу пад Лагойскам. Па яго патрабаванню намаганьнямі войска сувязі было ўкладзена 20 кіламетраў кабелю з паглыбленнем яго на 80 сантыметраў. Страты склалі сотні мільёнаў рублёў. Акрамя таго, у паршэнне дзейнічаючага заканадаўства Асма-лоўскі абавязаў камандзіраў вайсковых частак здаваць у арэнду камерцыйным структурам тэрыторыі і збудаванні на заніжаных стаўках.

Найбольш амаральныя факты - выкарыстанне ў якасці рабоў жаўнераў тэрміновай службы на будаўніцтве дач, работы на іх прысядзібных участках, рамонтах кватэр. У былога намесніка камандуючага па тылу Іваніцкага на будаўніцтве дачы адпрацавана больш за 1000 чалавекадзён вайсковымі тэрміновай службы, больш за 300 чалавекадзён - на дачы начальніка штаба арміі генерал-маёра Раманенкі. За шэсць месяцаў была пабудавана трохпавярховая дача пад ключ.

Пад кіраўніцтвам Кастэнка служыў і начальнік палітаддзела палкоўнік Пасахаў. У 1991

годзе ён, парушаючы закон, выкарыстаў аўта транспарт у асабістых мэтах.

Злоўлены за руку, ён быў вымушаны заплаціць ў ходзе праверкі за нанесеныя страты. У народзе пра такіх кажуць - крыжаборы. Зараз Пасахаў - дарадчык Лукашэнка. Пасахаў да таго ж арганізатар руху ў падтрымку Прэзідэнта пад назвай "АЧЫШЧЭНЬНЕ". У прынтцыпе, усе хрысціянне ачышчаюцца ў царкве. Вышэйшая ўлада - не месца для такіх вельмі інтымных актаў.

У 1992 годзе па пільніках просьбах цэнтральнага апарата Міністэрства абароны была праведзена пракурорская праверка па фактах злоўжывання службовых асобаў пры размяшчэнні жылля. Праверкай высветлены грубыя парушэнні жыллёвага кодэксу. Гэтыя парушэнні былі дапушчаны, цытую з даведкі: былым камандуючым БВА Кастэнкам. Генерал-палкоўнік Кастэнка, карыстаючыся ўладай камандуючага войскамі акругі, не прытрымліваўся прынтцыпаў сацыяльнай справядлівасці ў размяшчэнні жылля, без рашэння жыллёвай камісіі пад рознымі матывамі выдзяляў кватэры палепшанай планіроўкі падначаленым афіцэрам.

У верасні 1990 года без рашэння камісіі Кастэнка па-за чаргой выдзеліў кватэру N 6 па вул.Трактарнай, 5 начальніку тыла ВПС Васільеву. У чэрвені 1991 года - трохпакетную кватэру начальніку жыллёвага аддзела КЗЧ БВА палкоўніку Кадзіну М.К., а 6-га красавіка 1994 года - зяцю Кадзіна. Аналагічна ў жніўні 1991 года выдзеліў кватэру сыну начальніка жыллёвай групы Сідарава, які не стаяў у чарзе на атрыманне жылля. У парушэнне артыкула 298 ЖК РБ Кастэнка на склад сваёй сам'і з трох чалавек без дазволу жыллёвай камісіі атрымаў 5-пакетную кватэру плошчай 93 кв.м на завулку Вайсковым, 9, чым перавысіў вызначаную норму жыллёвай плошчы на 47 кв.м. Гэта пры тым, што на чарзе на атрыманне жылля стаяць 1320 сем'яў афіцэраў толькі ў цэнтральных апаратах і больш за 600 бескватэрных, звольненых у запас.

Усе мы памятаем, як на сесіі Вярхоўнага Савета дэпутаты патрабавалі, каб Кастэнка адказаў з трыбуны за развал у войсках, за разрабаванне ў войсках і карупцыю. Але ён не быў заслуханы, а так і быў звольнены ў запас, і, мне памятаецца, Шушкевіч сказаў: "Не магу ж я запрасіць пенсіянера з Масквы на парламенцкія слуханні!" Дарэчы, нават Кебіч, ведаючы, што робіцца ў войсках, не рызыкнуў паставіць Кастэнка міністрам абароны. Спачатку папярэдзіў яго пра службовую неадпаведнасць, а потым, скараціўшы яго пасаду, накіраваў у запас.

Якім жа было здзіўленне, калі, фарміруючы быццам бы сумленны ўрад, самы галоўны змагар з карупцыяй Прэзідэнт Лукашэнка выбраў Кастэнка. Ведаў жа Лукашэнка пра Кастэнка ўсё, але заявіў: "Затое ён будзе мне верны". І сапраўды, ён верны Прэзідэнту і... сваім звычкам. У горадзе Бабруйска ўжо зараз пад кіраўніцтвам палкоўніка Жарабцова В.А. працавала фірма "Залаты век". Гэта вайсковая-камерцыйная структура, якая рэалізуе тэхніку па заніжаных цэнах, наносячы страты дзяржаве.

Страты дзяржаве наносіцца і наступным чынам. Загадам 0600 сын Кастэнка назначаны начальнікам 3-га аддзялення Першамайскага РВК на пасаду палкоўніка. Гэтым жа загадам павышаны па службе старэйшы лейтэнант Міклашэвіч Андрэй Віктаравіч - сын начальніка аддзела Савета бясцэпкі, створанага Прэзідэнтам. Гэта грубае парушэнне палажэння аб праходжанні службы афіцэрскім складам, бо на апошняй пасадзе ён не прабыў і года.

Не забыты і народны дэпутат Шэйман - дзяржсакратар Савета бясцэпкі. Яму прысвоена званне палкоўніка датэрмінова. За што? На пасадзе дзяржсакратара ён з 5-га жніўня гэтага года. Да гэтага пасада маёра начальніка штаба. Акадэмічнай адукацыі не мае. І як Напалеон, бітваў не вайграваў, не лічачы, канешне, Ліозненскай кампаніі. Дарэчы, пасаду Шэймана Прэзідэнт зраўняў з пасадай міністра абароны. Так што рытуэцка народны абраннік да генеральскіх пагонаў, казна ўсё вытрымае. Толькі як быць з кадравымі афіцэрамі?

(Заканчэнне на ст. 4).

БЕЛАРУСЬСЮ СЁНЬНЯ КІРУЮЦЬ НЕКАЛЬКІ МАФІЁЗНЫХ КЛАНАЎ

(Заканчэньне. Пачатак на ст. 2,3).

У краіне грошай хапае на паездкі афіцыйных дэлегатаў Міністэрства абароны.

У лістападзе 1994 года па запрашэньню англіскага Міністэрства абароны для подпісу мемарандума аб супрацоўніцтве ў галіне абароны да Лондану езьдзіла дэлегацыя Міністэрства абароны ў складзе: Міністра абароны, яго жонка Цвяткова, перакладчык і яшчэ адзін ваеннаслужачы. Не выключана, што ў Прэзідэнта ёсьць намер прызначыць Цвяткову нам.міністра абароны. Але чаму яна зараз у складзе ваеннай дэлегацыі і наоў за лік бюджэту - невядома.

У сувязі з вышэйвыкладзеным, у мяне пытаньне да Прэзідэнта: "Наўжо вы лічыце, што ў беларускім войску выключна ўсе афіцэры парашаюць закон і займаюцца карупцыяй? Не можа гэтага быць, каб Вы не мелі выбару пры прызначэньні міністра абароны. Я ў гэта не веру. Не вераць у гэта і выбаршчыкі!

Спрабуючы зрабіць сваю ўладу безкантрольнай, адміністрацыя Прэзідэнта маніпулюе сістэму кантролю. Зьнішчаны дэпартамент эканамічнага кантролю пры Саўміне (гэта ўжо даваў да таго, што, ўзбуджаючы іскі, зьвязаныя з крадзяжамі, немагчыма правесці рэвізію, ідзе ціск на Кантрольную Палату. Апошні час больш частымі сталі спробы "прыватызаваць" Пракуратуру. Наўзамен Прэзідэнтам прапануецца кішэнная сістэма кантролю, якая толькі выконвае ролю палітычнага дубца супраць няўгодных ці маючых уласную паўнамоцтва. Кіруе гэтай "адмысловай" структурай Даўгалёў. Вы, вядома, здагадаліся, па якіх адзнаках А.Р.Лукашэнка падабраў гэтую кандыдатуру.

Вось адна з характарыстык новаспечанага кантралёра, узятая з матэрыялаў пракурорскага расследаваньня: "Аддзелам ашчэдабанка незаконна выдадзены крэдыт ад 17.12.92 на суму 600000 рублёў пад 5% на індывідуальнае будаўніцтва".

З даведкі, падпісанай намеснікам генэральнага пракурора Рэспублікі Беларусь Сашчанкам, "...органами пракуратуры ўстаноўлены асобныя парупэньні жыльлёвага заканадаўства пры атрыманьні жыльля некаторымі народнымі дэпутатамі Рэспублікі Беларусь... Так, адміністрацыя і прафсаюзна камітэт Рагачоўскага заводу "Дынапраектар" у парупэньне заканадаўства далі дазвол Даўгалёву А.Б. на абмен двухпакаёвай кватэры N 111 дома N 115-а па вул. Багатырова (жыл.плошчай 26,88 кв.м, склад сям'і - 4 чалавекі) на трохпакаёвую кватэру брата - Даўгалёва В.Б. (40,9 кв.м, склад сям'і - 4 чалавекі). Рагачоўскі выканкам рашэньнем N 118 ад 17.04.91 адмовіў у абмене жыльля, палічыўшы, што ён мае фіктыўны характар, паколькі народны дэпутат Даўгалёў В.Б. зьбіраўся пераязджаць з сям'ёй на сталае месца жыхарства ў Менск і не меў намеру пражываць у двухпакаёвай кватэры брата. Аднак, хця пагадненьне аб абмене жыльля ў сілу не ўвайшло, пасля ад'езду Даўгалёва В.Б. ў Менск у яго кватэру засяліўся Даўгалёў А.Б. - брат.

Рагачоўскім межрайпракурорам 13.12.93 ўнесена прадстаўленьне дырэктару заводу "Дынапраектар" аб адмене незаконнага рашэньня аб абмене жыльля. Застаецца дадаць, што Даўгалёў працаваў намеснікам дырэктара гэтага заводу.

А ўвогуле, цікавая публіка зьбіраецца пад кіраўніцтвам Даўгалёва - прэзідэнцкага кантралёра.

Начальнік юрыдычнага ўпраўленьня Службы кантролю Прэзідэнта Бандарэнка быў выгнаны з Кантрольнай Палаты за карыстаньне незаконна атрыманым пасьведчаньнем удзельніка ліквідацыі нукліяў аварыі на Чарнобыльскай АЭС.

На пасаду начальніка галоўнага ўпраўленьня Службы кантролю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па Віцебскай вобласьці прызначаны Н.А.Бялоў. Перад гэтым прызначэньнем ён кіраваў з 1991 па 1994 г.г. фондам сацыяльнай абароны насельніцтва па Віцебскай вобласьці. Праўда, абараняў ён не пенсійнае, а камерцыйныя банкі. Так, па выніках правэркі начальнікам АБЭЗ па Віцебскай вобласьці было выяўлена, што ў той час, калі пенсійнерам не выплачваліся пенсіі, Бялоў прадаваў гэтыя грошы камерцыйным банкам. Так, продаж грашовых рэсурсаў камерцыйным банкам у 1991 годзе склаў 186 млн.руб., у 1992 г. - 1 млрд. 499 млн. 500 тыс. руб., у 1993 годзе - 17 млрд. 661 млн.руб. Па гэтых прычынах і зьмяшчаліся даты выплаты пенсій пенсійнерам. У той час, калі будучы прэзідэнцкі кантралёр Бялоў дапамагаў бізнэсменам багачэў на пенсійныя грошы, інфляцыя дапамагала пенсійнерам бяднець. Вось якіх спецыялістаў узяў да сябе Лукашэнка для рэалізацыі сваёй перадавыбарчай праграмы - абароны бедных і абяздоленых.

Калі супрацоўнікі арэнднага прадпрыемства ПКБ МІНСКАБЛАГРАПРАМБУД зьвярнуліся да Прэзідэнта Беларусі з тым, што іх нахабна, парушаючы Канстытуцыю, выкідаюць на вуліцу, а замест іх засяляюць камерцыйныя структуры, парадку ж яны атрымалі ад Даўгалёва: "Усё нармальна", маўляў, так і трэба.

У прынцыпе, іншага ад такой службы кантролю чакаць і не даводзіцца.

Паважаныя народныя дэпутаты! Паважаныя выбаршчыкі!

Дзейнасьць прэзідэнцкіх кантралёраў і прадстаўнікоў час ад часу набывае трагікамічны характар. Усім нам практычна немагчыма ўявіць, што прадстаўнік Біла Клінтана лётае з пісталетам па рынку і высвятляе адносінны з алкашамі і хуліганамі. А для прадстаўнікі Прэзідэнта Лукашэнка Кучынскага - гэта норма.

Мне як беларусу, жыхару эўрапейскай дзяржавы, сорамна за такіх прадстаўнікоў Прэзідэнта. Хцяя неабходна зразумець - улада спецыяльна ператвараецца ў нішто, каб канчаткова разбурыць дзяржаўнасьць Беларусі.

Паважаныя народныя дэпутаты! Я знаёміў вас з цікавым дакументам. Гэла адміністрацыя прэзідэнта Л.Р.Сініцын дае загады, хто за кім павінен сачыць. Інфармацыю ён патрабуе даваць у форме даносу-аб'ектыву. Прадпісваецца: "У мэтах арганізацыі інфармацыйнага забесьпячэньня Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і правядзеньня дзяржаўнай кадровай палітыкі прашу рэгулярна прадстаўляць у Камітэт па барацьбе з карупцыяй у шэрагах дзяржаўнай улады і ўпраўленьня інфармацыю аб раскрытых фактах карупцыі з боку пасадных асоб дзяржаўных органаў (спис дадаецца). Дадаецца і форма, па якой неабходна пісаць аб'ектыву, вельмі падобныя на данос".

Паколькі вы прапанавалі такую форму збору кампраматы на людзей, то з вас і пачнем. Леанід Сініцын - Старшыня адміністрацыі Прэзідэнта. Разьдзел 1-шы выкладаньня факту ці падзеі: запінаем!

У адпаведнасьці з пунктам 5 інструкцыі аб парадку набыцця агнястрэльнай зброі карабіны выдаюцца паліўнічым-прамыславікам, а таксама паліўнічым-аматарам, удзельнічаючым у таварных адстрэлах дзікіх жывёл і маючым стаж не меней пяці год. У парупэньне гэтых палажэньняў 18 лютага 1992 года народны дэпутат Сініцын набыў карабін СКС, прычым па цане, у восем разоў таньнейшай. Страты, што нанёс Сініцын дзяржаве, эквіваленты кошту легкавіка "Масквіч".

Графа крыніца інфармацыі: даведка правэркі падпісаная памочнікам Беларускага вайсковага пракурора - палкоўнікам юстыцыі П.Палікарпавым.

Разьдзел N 2.

Фірма "Белбудсервіс" - фірма спадара Сініцына. Пры стварэньні аднаго беларуска-канадзка-амерыканскага СП "Белбудсервіс", не маючы на гэта згоды ўласнікаў, унёс ва ўстаноўчы фонд матэрыяльныя рэсурсы на суму адзін мільён сто трыццаць чатыры тысячы долараў ЗША. Хто панёс адказнасьць за страты?

Крыніца інфармацыі: канфідэнцыйная асоба.

Маючы невялікі прыбытак, Сініцын, будучы народным дэпутатам, невядома як і за чый кошт накіраваў у Х'юстан вучыцца сына, які быў адлічаны за непаспяховасьць з ліцэя.

Крыніца інфармацыі: міністэрства адукацыі.

За асабістую нясыціласць, парушэньні закона аб барацьбе з карупцыяй у разьдзеле займаўня прадпрымальніцкай дзейнасьцю праз пасярэднікаў ці давераных асобаў, і няясненьне страты дзяржаве пры куплі тавараў народнага спажываньня па зьніжаным цэнам прашу Прэзідэнта А.Р.Лукашэнка адхіліць Л.Сініцына ад займаемай пасады. Адзінае, у чым магу пагадзіцца з А.Р.Лукашэнкам, што болей улада спакушае нястойкіх людзей. А калі чыноўніку, як кажуць у народзе, да лямпачкі сама дзяржава і яе народ, то яму не застаецца нічога іншага, як займацца самім сабой, г.зн. красьці.

Калі хто думае, што памеры карупцыі і нанесеныя Беларусі страты пры ўладзе А.Р.Лукашэнка зьменшыліся, то ён глыбока памыліцца.

Старшыня камітэту па нафце спадар Лойка падпісаў кантракт з фірмай "Парадзіга" з Масквы на суму каля шасьці мільярдаў рублёў. Гэта зьдзелка адбылася ўжо пры новай адміністрацыі. Да гэтага часу ні грошай, ні нафтапрадуктаў няма. Канцэрн "Жылкамунгаз" пералічыў праз "Белнафтапрадукт" тры мільярды семсот тысяч рублёў у Расею. Грошы хадзілі па банках каля 4-х месяцаў, прыносілі прыбытак расейскім камерсантам, і толькі сёньня пачала паступаць нафта. Факты можна доўжыць.

Аднак усю маю групу шакіраваў сакрэтнае ўказ Прэзідэнта N 233 ад трэцяга сьнежня 1994 года. Гэтым указам Лукашэнка як бы заявіў: "Я таксама жадаю займацца камерцыйнай". Парушаючы ўсе законы, ён сваім указам даў распадаржэньне прадугледзець у эканамічнай праграме ўрада на 1995 год выдзяленьне ўпраўленьню справамі Прэзідэнта сродкаў у суме 14 мільёнаў долараў ЗША на будаўніцтва ўсё таго ж камерцыйнага цэнтру па праспекту Машэрава. Прычым, даручыў Міністэрству па ўпраўленьню дзяржаўнай уласнасьцю мець справу толькі з тымі фірмамі, на якія пакажа Ціцынкоў. Аляксандр Рыгоравіч, вы хоць разумеете, што гэты ўказ - ёсьць пачатак велізарнай карупцыйнай кампаніі? Верагодна. Таму і паставілі грыф "не для друку".

Жаданьне кіраваць, папіраючы ўсе законы, вымушае час ад часу казаць няпраўду. 26 лістапада 1994 года ў інтэрв'ю "Звяздзе" А.Р.Лукашэнка казаў наконце скандалу вакол продажу сакрэтнага ракетнага комплексу С-300, што, цытую, "гэты комплекс даўно б прадалі, калі б не Лукашэнка. Я калі б і жадаў, то не магу яго прадаць. Гэта сакрэтны комплекс выраблены ў Расеі з удзелам Беларусі. А калі мы партнёры і жадаем гандляваць разумна, то такія крокі неабходна рабіць разам. Я прыпынуў выкананьне кантракту, хоць мяне настойліва пхаюць: мы павінны яго прадаць. Мы разьбярэмся, у каго тут ёсьць асабістыя інтарэсы" (канец цытаты). Нагадаю вам, што гэта інтэрв'ю выйшла 26 лістапада. А дакумент, які я трымаю ў руках - акт перадачы комплексу С-300 16 лістапада камер-

цыйнай структуры "Белтэхэкспарт" 16 лістапада. Нядаўна сакрэтны комплекс пакінуў межы Беларусі".

Цяпер ужо ў мяне ёсьць пытаньне да Вас, у чым прычына таго, што Вы, даючы інтэрв'ю, гаварылі ману. Хоць для Вас гэта, на жаль, стала прывычнай справай. Паважаныя народныя дэпутаты! Паважаныя выбаршчыкі!

На вялікі жаль, даводзіцца канстатаваць, што барацьба з карупцыяй, пра якую так шмат казаў наш Прэзідэнт, дайшла да нулявога выніку. Больш таго, карупцыя стала больш скрытай, больш арганізаванай, больш сквапнай, і таму рэзка ўзрасла яе небясьпека для нашага грамадства і дзяржавы.

Факты, выкладзеныя мною, гэта пацьвердзілі. На жаль, Прэзідэнт так і не зразумеў, што крыніцай карупцыі ў любой дзяржаве зьяўляецца наяўнасьць у чыноўніка трох праў: дазваляць, забараняць і распадарджаць. Чым больш такіх правоў у чыноўніка, тым мацней карупцыя. І пагэтаму адміністрацыйныя метады, якія выкарыстоўваюцца ў барацьбе з гэтым злом, не даюць вынікаў. Можна ўзбудзіць тысячу крымінальных спраў па будаўніцтву катэджаў, вынік будзе нулявы. Прыняцьце Закона аб падатку на нерухомасьць створыць магчымасьць пераарыентаваць грошы ад багатых да бедных. Можна забараняць, атрымліваць надзелы ў прыродаахоўчай зоне - гэта таксама ні да чаго не прывядзе. Але можна прыняць закон аб спецыяльным падатку на такую зямлю, і праблема аховы прыроды адразу будзе вырашана. Можна бясконца накіроўваць прапаршчыкаў з пісталетамі на раёны, запалохваючы і прыніжаючы кадры, а можна стварыць орган мясцовага самакіраваньня з прамым падпарадкаваньнем выбаршчыкам, уласным бюджэтам, і ўлада адразу прыдбае сілу.

На жаль, час майго дакладу абмежаваны і пагэтаму я не магу выкласці факты карупцыйнай дзейнасьці прадстаўнікоў прэзідэнцкай вертыкалі. Гэта я гатовы зрабіць у наступным інфармацыйным паведамленьні, калі на гэта будзе ваша воля.

Я думаю, што сёньняшняя наша размова - горкі і цяжкі, але неабходны ўрок для нашага Прэзідэнта, а таксама тых, хто лічыць, што дзяржаўная ўлада - гэта яго ўласнасьць, яго вотчына. Неабходна зразумець, што сёньня ўжо недастаткова быць толькі сумленным. Сёньня неабходны інтэлект, культура, прагматызм, мудрасьць, панага, цяргімасць.

Я прашу Вас, паважаны Прэзідэнт, не выкарыстоўвайце словы пра чэснасьць. Чэснасьць - гэта не толькі аднойчы сказаць праўду. Гэта, у першую чаргу, прызнаньне сваёй няздольнасьці. Трэба ўмець своечасова адыйсьці ад улады, не чакаючы народнага бунту. Чэснасьць - гэта ўменьне прызнаць, што перапынак у шэсьць месяцаў, які зьвязаны з фарміраваньнем прэзідэнцкай каманды, ёсьць зьлачыннасьць супраць свайго народа. Кожны дзень адсутнасьці рэформаў адкідае Беларусь далёка назад. Чэснасьць - гэта не паказуха свайго гонару з маніякальнымі прэтэнзіямі на права ісьціны. Гэта ўменьне прызнаць, што хтосьці разумнейшы за цябе. Нарэшце, чэснасьць для кіраўніка - гэта работа ў імя нацыянальных інтарэсаў. Імкненьне да здачы дзяржаўнай незалежнасьці каму б гэта ні было - ёсьць прызнак глабальнай палітычнай карупцыі.

Калі да канца быць чэсным мне, то я павінен сказаць Вам. Падумаеце, можа, Вам ёсьць сэнс адыйсьці. За сьцёнамі гэтай залы ляжыць змардаваная, абарваная, шматпакутная Беларусь. Яна проста ўжо не вытрымае дыктанства і здрады.

Я спадзяюся, што мой даклад дапаможа вам - тым, хто ўжо страціў надзею, тым, хто любіць сваю Радзіму і гатовы для яе працаваць, як бы ні было цяжка.

ГРАМАДЗТВА

БСПН - ГЭТА ТОЛЬКІ ПАЧАТАК

У працоўных і педагогічных калектывах Горадні правялі свае сустрэчы лідэры новых дэмакратычных прафсаюзаў: віцэ-старшыня Беларускага незалежнага прафсаюза (БНП) М.В.Зімін і старшыня Беларускага свабоднага прафсаюза настаўнікаў (БСПН) А.Л.Гайко.

Са спадаром Аляксандрам Гайко сустрэўся карэспандэнт "Пагоні".

- Аляксандр Львовіч, чым розніцца незалежны і афіцыйны прафсаюзы?

- Назавіце мне такую краіну, вядома, акрамя дзяржаў СНД, дзе б у адным прафсаюзе былі і міністр, і шэраговы рабочы? Прафсаюзы з аналагічнай структурай былі толькі ў Іспаніі падчас кіравання Франка. У нашых жа незалежных прафсаюзах выключаны такі абсурд, дзе працадаўца, які наймае вас на працу, звальняе і ацэньвае яе, уваходзіць да адной з вамі структуры. Гэта першае. Другое, - новыя прафсаюзы стварыліся на хвалі забастовак, калі афіцыйныя прафсаюзы выявілі сваю недзеяздольнасць. Трэцяе, - свабодны прафсаюз - гэта ініцыятыва знізу. Наш цэнтр - не Менск, а, наадварот, Салігорск, дзе першымі забаставалі шахцёры. Галоўнай мэтай БСПН зьяўляецца абарона простага чалавека, а не ролі прыдатка адміністрацыі. Чацьвёртае, - новыя прафсаюзы патрабуюць персанальнага сацыяльнага страхаваньня. Тлумачу: з першага студзеня 1994 года ў нашай дзяржаве з фонду зарплаты 35% ідзе ў пенсійны фонд, а 3,6% - у фонд аздаўлення. Але гэтага нашым чыноўнікам паказалася мала, яны вынайшлі яшчэ спосаб вылічыць нешта з зарплат. Адсюль графа ў разьліковым лісьце і 1% адлічэньняў на сацыяльнае страхаваньне. Цяпер давайце палічым, колькі за 40 год працы, пры адліках 35-36%, дзяржава забірае на рэнту грошай з заробку. І якую рэнту пры гэтым атрымлівае чалавек. Але гэта не ўсё. Немалую ролю адыгрывае і працяг жыцця ў мужчыны. Ён на Беларусь складае 58 год. Так што выходзіць, што некаторыя і зусім не дажываюць да рэнты. Таму мы за тое, каб на пенсію чалавек мог адыходзіць раней, каб грошы, што ідуць на сацыяльнае страхаваньне, ішлі на асабістую ашчадную кніжку. У краінах Захаду створаны банкі сацыяльнага страхаваньня. У выпадку, калі вы захварэеце, то зможаце зьняць частку грошай на лекі, у выпадку сьмерці грошы з вашага рахунку пераходзяць спадкаемцам. За гэта сёньня змагаецца незалежны прафсаюз. Гэта галоўнае, што нас розніць з афіцыйнымі прафсаюзамі.

- Так, гэта зразумела. А дзе, на якіх прадпрыемствах можна ўжо зараз убачыць плён вашай справы?

- Вера без справы - не жывая. У 1991 годзе на Менскім аўтазаводзе быў зарганізаваны свабодны прафсаюз. Кіруючыся існуючым на той час законам аб прафсаюзах, сябры гэтай новай структуры ўявілі персаналіфікаванае сацыяльнае страхаваньне. Шэрагі прафсаюзаў хутка сталі расці. За кароткі тэрмін ён налічваў звыш адной тысячы сяброў. Тагачасны прэм'ер-міністр В.Кебіч, ратуючы афіцыйны прафсаюз, пайшоў на парушэньне закону і забараніў персаналіфікаванае сацыяльнае страхаваньне на МАЗе.

МЕНСК

У Менску прайшоў трэнінгавы семінар для дзясяці самакіраваньня на Беларусі. На семінары абмяркоўваліся праблемы разьвіцця адміністрацыйнай юстыцыі ў Рэспубліцы Беларусь, эканамічныя аспекты рэфармаваньня сістэмы мясцовага самакіраваньня, а таксама арганізацыйна-кіраўнічыя моманты па падрыхтоўцы да выбарчай кампаніі.

Семінар зарганізаваў і выступіў фундатарам Фонд падтрымкі дэмакратычных рэформ імя Л.Сапегі.

Г.АСТРОЎСКІ.

САЛІГОРСК

У Салігорску адбыўся суд над віцэ-старшынёй Беларускага незалежнага прафсаюза машыністам горна-выёмачнай машыны Вытворчага аб'яднаньня "Беларуськалій" Міколай Зімін. Спадару Зіміну інкрымінавана арганізацыйна-кіраўнічыя моманты па падрыхтоўцы і шэсьці ў знак салідарнасьці з работнікамі народнага прадпрыемства "Каліна", якое адбылося 5 лістапада ў Салігорску.

Суд асудзіў віцэ-старшыню БНП на 7 сутак знаходжаньня пад арыштам.

Алесь ГАЙКО.

- Можа, зьмены ва ўрадзе пазітыўна адгукнуліся на дзейнасьці незалежных прафсаюзаў?

- Ёсць такое меркаваньне, што і сучасны ўрад сродкамі сацыяльнага страхаваньня закрывае дзіркі ў бюджэце.

- Як вы плануеце сваю далейшую працу?

- Беларускі свабодны прафсаюз настаўнікаў аб'ядноўвае работнікаў народнай адукацыі, навукі, культуры. Наш прафсаюз першы ў СНД. У структуры прафсаюза ёсць пярвічныя арганізацыі. Адна з іх была створана ў Наваградку. У яе уваходзіць 28 чалавек. Дарэчы, наваградзкі прафсаюз складаюць пераважна медыкі. Будзем і надалей гуртаваць жадаючых у нашы шэрагі.

- А як свабодны прафсаюз ставіцца да палітычных партый, як плануе супрацоўнічаць з імі?

- У Статуте БСПН ёсць артыкул 3.17, дзе запісана, што асоба, якая знаходзіцца на вызваленай пасадае, адначасова быць у палітычных арганізацыях не можа. Асабіста я на ўстаноўчым зьездзе БСПН унёс прапанову, каб чалавек, што займае вызваленую пасаду ў БСПН, спыніў членства ў іншых палітычных арганізацыях. На маю думку, гэта створыць умовы для таго, каб незалежны прафсаюзы не трапілі пад уплыў якой-небудзь іншай палітычнай сілы. Новыя прафсаюзы, як і іх калегі на Захадзе, кіруюцца догмай, што ў прафсаюза няма сталых палітычных сяброў. У нас толькі сталая мэты. Наш прафсаюз заўжды ў апэзіцыі да ўрада.

- Уявім на момант, што сітуацыя зьменіцца, ідэі вашай арганізацыі запануюць, што тады?

- На жаль, пакуль што "не відаць сьвету ў канцы тунэля", каб думаць аб тым, што нашы ідэі запануюць. У любой арганізацыі патрэбны разумныя людзі, а Беларусь за апошні час пакінулі больш за шэсьць тысяч навукоўцаў. Так што, як ва ўсё, так і ў нас.

- У чым вы бачыце выйсьце?

- Выйсьце - кваліфікацыя дэмаіла. БСПН супрацоўнічае з БСДГ і Беларускай Народнай Фронтам. Думаю, што і падчас выбараў мы будзем разам. Толькі разам мы зможам пмаць чаго зрабіць, і тым самым захаваць веру ў свае ідэі і справы.

Распытваў Г.АСТРОЎСКІ.

ПРЭС-РЭЛІЗ
РАСПРАЦАВАЛІ
ГАРАДЗЕНЦЫ

У горадзе Чарнігаве адбыўся вучэбны семінар для кіраўнікоў і выкладчыкаў інфармацыйна-адукацыйнага цэнтру па праблемах самакіраваньня па тэме "Удасканаленьне навыкаў палітычнага лідэрства для выбраных кіраўнікоў самакіраваньня". З удзельнікамі семінару - спадарамі Ігарам Кузьмінчам і Алесем Пугачовым - сустрэўся карэспандэнт "Пагоні".

- Паважаныя спадары, хто зарганізаваў ваш семінар?

- Наш семінар зарганізаваў UNITED NATIONS CENTRE HUMAN SETTLEMENTS (UNCHS Habitat), - Цэнтр Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па паселішчам, а таксама Цэнтр дасьледаваньняў праблем самакіраваньня (Мэ-мэль - Летува), Цэнтр муніцыпальнага менеджменту (Кіеў), Асацыяцыя дэмакратычнага разьвіцця і самакіраваньня Украіны.

- Што ўваўляў семінар па сваёй арганізацыі?

- Семінар - гэта фактычна першая спроба правядзеньня мерапрыемстваў такога кшталту з мэтай выявіць магчымасьці ўдзельнічаць у ім прадстаўнікоў ад краін Усходняй Эўропы і абшараў былога СССР, дзе расейская мова зьяўляецца найбольш распаўсюджанай замежнай мовай.

- Гэта глабальная, але што было найбольш актуальным на семінары?

- Самым надзённым пытаньнем былі працэсы дэцэнтралізацыі і дэмакратызацыі, якія адбываюцца ў посткамуністычных краінах, што вымагаюць новых ведаў і ўменияў ад дэпутатаў у саветах мясцовага самакіраваньня. Таксама падвышэньне эфэктыўнасьці іх дзейнасьці праз выкарыстаньне навуковых матэрыялаў UNCHS дзеля падрыхтоўкі выкладчыкаў (трэ-нэраў) ды выбраных кіраўнікоў самакіраваньня. Менавіта гэта і зьяўлялася асноўнай мэтай семінару.

- Якія навукова-практычныя матэрыялы былі падрыхтаваны да працы семінару?

- Падчас падрыхтоўкі да семінару былі перакладзены і адрэдаваны вучэбныя дапаможнікі "Параднік па кіраваньні зьменамі для менеджэраў і інструктараў самакіраваньня". Падрыхтаваны Фрэдам Фішэрам, дырэктарам Інстытута міжнароднага разьвіцця, арганізацыі, кіраваньня ЗША сумесна з персаналам UNCHS. Гэта кніга перакладзена на розныя мовы і плён-на выкарыстоўваецца на вучэбных курсах у розных краінах. Спецыяльна дзеля семінару падрыхтавана на расейскай мове серыя з 13 кніжак для выкладчыкаў і кіраўнікоў самакіраваньня. Сярод іншых матэрыялаў - праца кіраўнікі SPTS Арташэса Газарана "Некаторыя тэарэтычныя праблемы і праблемы арганізацыі мясцовага самакіраваньня ў пост-таталітарным грамадстве".

ПАДМАН

3 ПАСАДАЙ

20 кастрычніка 1991 года на адрас Гарадзенскага райсавета мною быў дасланы ліст наступнага зьместу:

"Чаму ў горадзе Скідалі кіраўнікі розных узроўняў і рангаў, не без ведама райвыканкама, заняліся будаўніцтвам шыкоўных асабнякоў, а вось тэлерадыёэтэлье вывесці з аварыйнага будынка ва ўладных няма грошай?"

Доўга думалі ў раёне, што адказаць людзям. І толькі нядаўна даслалі адпіску за нумарам 57 ад 23.12.92 года за подпісам самога кіраўнікі раёна Р.А.Алізаровіча. "Што датычыцца тэлерадыёэтэлье, - пісаў ён, - дык хутка яно атрымае нармальнае памяшканьне".

Чакалі людзі, а тым больш працаўнікі атэлье. Але час ляціць, ужо 1994 год, а тэлерадыёэтэлье як было, так і засталася там жа. І гэта не ўсё. Даўно ў Скідалі рамантуецца гарадзкі Дом культуры. І на гэты зварот людзі атрымалі адказ за нумарам 57 ад 05.09.91 года наступнага зьместу:

"Цяпер работы па рамонту Дома культуры працягвае вытворча-будаўнічы кааператыў

РАЗЬДЗЯРЖАЎЛЕНЬНЕ ПРЫНОСІЦЬ КАРЫСЬЦЬ

Міжнародная Фінансавая Карпарацыя па ўзагодненьню з Гарадзенскім гарвыканкам арганізавала наведваньне і апытаньне кіраўнікоў ці ўладальнікаў прадпрыемстваў Горадні, праддзельных на аўкцыёнах.

Было наведана 12 прадпрыемстваў, і ўладальнікі 8 з іх адказалі на пытаньні спецыяльна распрацаванай ананімнай анкеты.

Большасьць новых уладальнікаў пачалі сваю дзейнасьць з інвеставаньня сродкаў у паліпшэньне і мадэрнізацыю зьнешняга выглядку прадпрыемстваў. 62,5 працэнта нават павялічылі колькасьць работнікаў, а тры чвэрці захавалі ранейшы персанальны склад кадраў. І хаця, на думку 75 працэнтаў рэспандэнтаў, інтэнсіўнасьць працы на іх прадпрыемствах павялічылася, даход на работнікаў на 62,5 з іх павялічыўся ў сярэднім на трэць.

Ніводны з прыватызаваных аб'ектаў не стаў стратным, а 87,5 працэнта павялічылі аб'ём рэ-

"Юна", кіраўнікі якога абцягаюць закончыць рамонт да кастрычніка 1991 года. У стадыі заканчэньня знаходзіцца і будаўніцтва стадыёна".

І што? Як гавораць, абцяганка - цацанка, а дурню радасьць. Заканчэньне рамонту Дома культуры закончылася тым, што яго аддалі пад сталовую, а стадыён - пад могілкі. З тых часоў у Скідалі няма ні Дома культуры, ні сталовай, бо памяшканьне чамусьці пустуе.

Ці яшчэ. У адзін час сельсавет разьмяшчаўся ў двухпавярховым будынку. На вострым супрацоўніку гэтага было шмат, дык тут разьмясьцілі гарадзкое аддзяленьне міліцыі. А належала такая ідэя А.І.Бекіпу, намесьніку старшын райсавета. Гэта ён прапанаваў абмяняцца памяшканьнямі сельсавета з апорным пунктам, які разьмяшчаўся ў аварыйным памяшканьні. Антон Іванавіч сьцьвярджаў, што гэта часовая мера, пасля чаго сельсавет будзе пераведзены ў будынак, які ён займаў. Але ж і да гэтага часу сельсавет знаходзіцца ў апорным пункце.

НА ЗДЫМКУ: будынак тэлерадыёэтэлье (зьверху); будынак ГДК (унізе).

І.БАРЫСАЎ.

алізацыі тавараў і паслуг. Палова з іх зьнізіла цэны, чвэрць - павялічыла працягласьць працы, і столькі ж сталі працаваць без перапынку на абед.

І гэта не магло не прыцягнуць новых кліентаў. 62,5 працэнта рэспандэнтаў лічаць, што іх колькасьць павялічылася.

Але ж ёсць і праблемы. Палова новых уладальнікаў мае складанасьці ў сувязі з высокім падаткаабкладаньнем, а 37,5 працэнта - з ўмяшаньнем з боку мясцовых органаў улады, восьмая частка - з забесьпячэньнем, зьлачыннасьцю, недастатковасьцю ведаў па менеджменту, недахопам кадраў высокай кваліфікацыі.

Нягледзячы на гэта, бачна, што прыватызацыя прадпрыемстваў гандлю і грамадзкага харчаваньня прыносіць карысьць як іх кліентам і работнікам, так і новым уладальнікам.

іншых праблем. Шостае, - дэпутат у якасьці суб'екту перамоваў і пасярэднікаў, што дапамагае прыняць задавальняючыя рашэньні для ўсіх бакоў, якія маюць розныя пазіцыі і інтарэсы.

Сёмае, - дэпутат у ролі асобы, якая распараджаецца фінансамі. Восьмае, - дэпутат - кантралёр за правільнай працай Саветаў. Дзевятае, - дэпутат як лідэр, які з карысьцю выкарыстоўвае любыя ролі дзеля дасягненьня пазітыўных зрукаў у працы самакіраваньня.

- Хто былі выкладчыкамі на семінары?

- Асноўнымі выкладчыкамі курса лекцыяў на семінары зьяўляліся: доктар Томаш Судра, кіраўнік Вучэбнага падразьдзяленьня UNCHS, ён мае дзесяцігадовы вопыт правядзеньня семінараў такога накірунку ў краінах Азіі, Афрыкі, Эўропы, Лацінскай Амерыкі; доктар Арташэс Газаран - навуковы кіраўнік цэнтру дасьледаваньняў праблем самакіраваньня (Мэ-мэль - Летува). Спадар Газаран з 1992 года бярэ чынны ўдзел у якасьці выкладчыка ў семінарах, падрыхтаваных UNCHS (Habitat).

- З якіх краін сьвету прыехалі на семінар удзельнікі?

- Выкладчыкі і навукоўцы былі з Латвіі, Летувы, Беларусі, Расеі і Украіны. Усе яны, як бы мовіць, у сваіх дзяржавах займаюцца праблемамі самакіраваньня і выкладаюць муніцыпальнае менеджмент. Да таго ж, бралі ўдзел у працы семінару дэпутаты, старшыні гарвыканкамаў, бізнэсмэны з Украіны. Усяго было 30 чалавек.

На працягу месяца адбылося навучаньне, якое было разьмеркавана на тры этапы:

1. Студыя выкладчыкаў па новых метадах і спосабах выкладаньня менеджменту.
2. Выкладаньне згодна новым ведам ролю дэпутата, неабходных для эфэктыўнай працы самакіраваньня розных палітычных плыняў, партый Украіны з мэтай замацаваньня ведаў і ўменияў.

3. Складаньне праектаў нацыянальных праграм па стварэньню навучальных цэнтраў муніцыпальнага менеджменту згодна распрацаваным UNCHS (Habitat).

Удзельнікі семінару атрымалі сертыфікаты аб сканчэньні курсу, а таксама здабылі магчымасьці на далейшае супрацоўніцтва з цэнтрам ААН "Habitat", распрацавалі праекты нацыянальных праграм.

Распытваў Г.АСТРОЎСКІ.

08 00 Панарама. 08 10 Спорт. 08 20 Ранішні госьц. 08 30 Англіійская мова. 08 40 Раіца. 09 00 Мясцовая праграма. 09 30 "Злачышныя Лорда Артура Савілі". Фільм выт. Польшчы. 10 00 Трансляцыя пасяджэнняў Сейма. 14 00 Панарама. 15 55 Прыліттанне. 16 00 "У краіне дына-заўраў". Серыял выт. ЗША. 16 30 16-тыя журналі. 17 00 Публіцыстычная праграма. 17 30 Ад 12 да 15. 17 50 Люблю кіно. Кінасеанс. 18 20 Дакументальны фільм. 19 00 Панарама. 19 10 Мясцовая праграма. 20 00 Кола фартуны. 20 35 Клуб спадара Рыс. 21 00 Спартыўная студыя. 22 00 Панарама. 22 35 Аўтажурнал. 23 10 "Баль". Фільм выт. Італіі. 01 00 Панарама. 01 05 Спар-тыўная праграма. 01 15 Люблю кіно.

НА ТЫДЗЕНЬ

ПЯТНІЦА, 30.12

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00 Навіны 8.10, 2.05 Дайджэст 8.20, 18.25 Пяць хвілін на жарты 8.25 "Утрапеная Айседора", муз. фільм 9.00 Тэлебачанне — школе. "Гераічная абарона Брэсцкай крэпасці" 9.35 Вытокі 9.45 Мультфільмы 10.25 "Рысь вяртаецца", м/ф 14.50 "Агмень". Мастацтва Т. Стагановіч 15.15 "Мой любімы клоўн", м/ф 16.45 "Каляндныя святкі" 17.00 Навіны (з сурдаперакладам) 17.10 "Сваімі рукамі" 17.25, 19.20 "Залатая ліра". Лепшыя песні году 18.10 Навіны (Магілёў) 18.35 Навіны ВВС 19.10 Эканаміст 20.05 Дзелавы весткі 20.20 "Дамалічок". Прэм'ера цыкла 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.40 Анталогія гумару 22.20 Пад купалам Сусвету 22.30 "Нов і К"-топ-10 23.30 НІКа 23.50 "Каханне з прывілеямі", м/ф

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 17.50, 22.50, 0.50, 1.50 Навіны 8.00 Сарока 8.20, 18.25 "Дзікая Роза" 9.00 Дапамажы сабе сам 9.30 "Зорачкі на паркеце". Фестываль спартыўных танцаў 14.00 Прадпрымальнік 15.00 "Навагоднія прыгоды Машы і Віці", м/ф 16.20 Рок-урок 16.50 Свет сёння 17.00 Чалавек і закон 17.30 Галасы Расіі 17.40, 20.30 Надвор'е 17.45 "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Луі дэ Фюнес 18.00 Бамонд 18.55, 20.40 Поле пудаў 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.00 Час 21.10 Чалавек тыдня 21.30 Ралі Парыж—Гранада—Дакар 21.35 "Жыў-быў паліцэйскі", м/ф (Францыя—Італія) 23.30 "Погляд" 0.10 Прэс-экспрэс 0.15 Музыгляд 1.00 "Сустрэнемся на Тайці", м/ф

КАНАЛ "РАСІЯ"

6.30 Формула-730 7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.20 Патрабуюцца... патрабуюцца... 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны АВС 8.25 Пасхалі 8.35 "Пячора" Залатой ружы", с. 3 9.30, 19.35 "Санта-Барбара" 10.20 Гандлёвы дом 10.35 Тэлегазета 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20 Дзелавыя Расіі 13.45 "Тайна цёмных джунгляў", с. 5 15.05 Рэпартажы з месцаў 15.20 Студыя "Рост" 15.50 Там-там навіны 16.05 Свята кожнай дзень 16.15 К.-М. Вебер. "Бачанне Розы" 16.25 Улада свабоды 16.55 Дысней па пятніцах 17.55 Рэк-тайм 19.25 Падрабязнасці 20.30 "Гарадок" 21.05 "К-2". "Ведай гашых" 22.20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Праграма "А" 23.35 Зоркі гавораць 23.40 "Дэжа Вю", м/ф

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Інфарм ТВ 12.10 Чароўная лінія 12.25 "Нямецкая хваля" 12.55, 14.40, 19.05 Музычны момант 13.00 "Княгіня Наталья Пятроўна", т/ф 13.25 "Оперны бал" 14.45 "Брунет у вязанай паре", м/ф 16.20 Казка за казкай 16.50 "Граматыка кахання", м/ф 17.55 Храм 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.25 "Сікілоку", м/ф 20.45 На канцэрце Я. Шыфрына 21.10 Тэлемагасін 21.15 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўныя навіны 22.00 Ваш стыль 22.05 "Ягоня развод", м/ф (ЗША)

ПОЛЬШЧА - 1

07.00 Кава ці гарбата. 09.00 "Мода на поспех". Серыял вытв. ЗША. 09.30 Краіна Амерыка. 10.00 Навіны. 10.10 Мама і я. 10.25 Дашкоўнікі дома. 10.50 Святочныя спевы. 11.00 "Вяртанне Маклейна". Серыял вытв. ЗША. 11.50 Музычная праграма. 12.00 Школа для бацькоў. 12.15 Пашый сама. 12.30 Праграма нацыянальных меншасцяў. 13.00 Навіны. 13.10 Аграбизнес. 13.15 Адукацыйнае тэлебачанне. 13.15 Сельскагаспадарчая праграма. 13.45 Якая школа? 13.50 Што ні краіна - дык іншы значай. 14.05 Губючыя прафесіі. 14.15 Погляд на Германію. 14.30 Бизнес па-Амерыканску. 15.00 Публіцыстычная праграма. 15.55 Праграма дня. 16.00 Музычны тэле-турнір. 16.30 "Дзідзя Джэк". Серыял вытв. Англіі. 16.55 Музычная праграма. 17.00 "Мода на поспех". Серыял вытв. ЗША. 17.25 Праграма для дзяцей. 18.00 Тэлеэкспрэс. 18.20 Тэлежурнал. 18.30 Штогдыдзёў культуры. 18.40 Тэлежурнал спажываўца. 19.05 Спатканне ўдзельнікаў. 19.50 Сатырычная праграма. 20.00 Вечарынка. 20.30 Навіны. 21.10 "Адзін бог ведае". Фільм вытв. ЗША. 23.20 Пульс дня. 23.15 Чвэрць гадзіны. 23.30 Спартыўная студыя. 00.00 Навіны. 00.20 Герой, скандалісты і іншыя. 00.45 Рэпартаж. 01.00 "Вуліцы ў агні". Фільм вытв. ЗША. 02.30 Музычная праграма.

ПОЛЬШЧА 2

08.00 Панарама. 08.10 Спорт. 08.20 Ранішні гасць. 08.30 Курс англійскай мовы. 08.40 Раніца другой праграмы. 09.00 Мясцовая праграма. 09.30 Серыял вытв. Даніі. 10.00 Трансляцыя пасаджэнняў Сейма. 14.00 Панарама. 15.55 Прывітанне. 16.00 Праграма для дзяцей. 16.30 Спартыўная студыя. 17.30 "Ад дзевяці да пяці". Камедыйны серыял вытв. ЗША. 18.00 Дакументальны фільм. 18.15 3 селяніна - старшыня. 18.40 Дакументальны фільм. 19.00 Панарама. 19.10 Мясцовая праграма. 20.00 Адзін з дзесяці. 20.35 Тэлежурнал. 21.00 Публіцыстычная праграма. 21.50 Уік-энд. 22.00 Панарама. 22.30 Забаўляльная праграма. 23.05 "Зло таіцца паўсюды". Фільм вытв. Англіі. 01.00 Панарама. 01.05 Спорт. 01.15 Забаўляльная праграма.

СУБОТА, 31.12

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00 Навіны 8.10 Мультфільмы 8.30 "Усе зоркі" 9.20 Здароўе 9.50 "Казкі навагодней елкі" 10.25 "Тэлебачанне", ч. 1 11.25 "Лулу — анёл кветак" 12.00 "Казка пра Зорнага хлопчыка", м/ф 14.10 "Дзівакі з Баркаўцоў", спектакль 14.45 Тэлеграма 14.55 "Усе нармальна, мама". Прэм'ера цыкла 15.25 Міжнародныя спартыўныя навіны 15.55 "Эскадрон гусар лятучых", м/ф 18.45 Банка коміксаў 19.15 Мультфільмы 19.40 Шоу "Палігон" 20.20 "Дзень стагоддзя". Прэм'ера цыкла 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.40 Пад купалам Сусвету 21.50 "Вясёлы ўік-энд". Прэм'ера цыкла 22.00 "Шоу-прагноз". Прэм'ера цыкла 22.10 "Клас-клуб". Наш гасць — Буба Касторскі. Прэм'ера цыкла 22.40 "Кахаю...", м/ф 23.30 "Беларусь сустракае Новы год" 23.45 Навагодняе віншаванне беларускаму народу. Выступленне Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А. Лукашэнка 24.00 Фаварыты года 1.50 "Гусарская балада", м/ф 3.25 "Міс Катастрофа", м/ф (Італія—Францыя) 5.00 "Зацараванне раманса"

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

7.15, 12.05, 14.00, 15.10, 16.50, 22.10 Ідзе Новы год 7.20 Мультфільм 7.30 Слова пастара 7.45 Покліч джунгляў 8.15 Авіакасмічны салон 8.30 Кампанія "Мір" 10.00 Ранішняя пошта 10.30 Без паўшчы 10.40 Смак 10.55 П. І. Чайкоўскі. "Шчаўкунчык" 12.10 "Зігзаг удачы", м/ф 13.50 Навіны 14.10 "Тэлескоп" 15.15 У свеце жывёл 15.55, 20.35 Надвор'е 16.00 Шчаслівы выпадак 17.00 Ралі Парыж—Гранада—Дакар 17.05 "Казіно "Раяль", м/ф (ЗША) 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.00 Навіны плюс 20.45 Што? Дзе? Калі? 22.15, 23.05 Навагодняя сустрэча ў Маскве 22.50 3 Новым годам! 2.35 "Бравісіма"

КАНАЛ "РАСІЯ"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.25 "Сабачае пчасце", м/ф 8.35 Тэлежурнал 8.40 Парламенцкі тыдзень 9.25 "Пячора" Залатой ружы", с. 4 10.20 "Як жыць будзем?" 11.00, 11.45, 16.30, 17.05, 18.50, 19.25, 21.40, 21.50, 0.55, 1.55 Шчасця, удачы, надзея жадаюць вам А. Пахмутава, М. Дабранаву, Б. Ахмадуліна, Э. П'еха, А. Табакоў, Л. Зыкіна, А. Вазнясенкі, І. Кабзон, А. Баталов, М. Озераў, Г. Жжонаў 11.05 Футбол без межаў 11.50 "Эдэра" 12.45 Дэ факта 13.20 "Стары Новы год", м/ф 15.40 "Дванаццаць месяцаў", мульт 16.35 Там-там навіны 16.50 Свята кожнай дзень 17.00 Тэлежурнал 17.10 "Вустрыцы з Лазань", м/ф 18.30 Каробка перадач 19.30 "Вікі для дарослых". Р. Быкаў 22.25 Навагодні сюрпрыз 22.30 Рэпартаж 22.50 Віншаванне з Новым годам 23.05 Навагодняя ноч N 1995 0.50 Зоркі гавораць 1.00 Магіі чараўнікі. Д. Копперфілд 2.00 Цікі дом 3.00 Танцавальны марафон

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

8.55, 11.20, 12.35, 15.10, 16.05, 21.55 Мультпанарама 9.30 Чароўная лінія 9.45 Развітванне з Го-дама Сабаі 10.40 "Адзкія песні". А. Разенбаўм 11.25 "Апошніе снеданне адыходзячага года" 11.55 Павеце, Дзед Мароз сапраўдны 12.40, 14.05 "Вясёлае снабачанне, ці Смехі слёзы", м/ф 13.45 Антра. Цырк навагодні 15.35 "Спявай, бадыяга". А. Кваша 16.15 "Італьянскі кантракт", м/ф 17.40 Экспрэс-кіно-95 17.55, 20.30 Уік-энд з дэ-тэктывам 18.30 Інфарм ТВ 18.55 "Ды будучы дзе адзіныя". Навагодняе віншаванне рэлігійных канфесій. 19.10 Вялікі фестываль 19.30 Шоу за тры гадзіны да... 20.40 "Не хочаш — не сустракай" 21.50 Ваш стыль 22.00, 23.05 Елка-95. Тэле-мост Санкт-Пецярбург—Масква 22.45 3 Новым годам!

ПОЛЬШЧА - 1

07.55 Праграма дня. 08.00 Польскія танцы. 08.30 Нядзеля. 09.00 Мультфільм. 09.30 Навагодні дарадца. 09.55 Праграма дня. 10.00 Навіны. 10.10 Праграма каталіцкай рэдакцыі для дзяцей. 10.35 Навагодняя праграма. 11.25 "Дзідзя Джэк". Серыял вытв. Англіі. 12.00 Жывёлы свету. 12.30 Фінал танцавальнага турніра. 13.00 Навіны. 13.10 Тэлежурнал. 14.10 Пани Ірэна. 15.00 Мультфільмы У. Дысней. 16.20 Фінал танцавальнага турніра. 16.50 Тэлежурнал. 18.00 Тэлеэкспрэс. 18.20 Тэлежурнал. 18.50 "Бевелі Хіла". Серыял вытв. ЗША. 20.00 Даццкі журнал. 20.00 Вечарынка. 20.30 Навіны. 21.00 Навагодні зварот прэзідэнта Польшчы. 21.20 "Дзідзя Джэк". Камедыйная праграма. 23.35 Танга зорак. 00.35 Сатырычная праграма. 00.55 Святочны тост. 01.15 Маскарад. 02.15 "Неспадзяваная атака". Трылер вытв. ЗША. 03.55 Музычная праграма. 04.25 "Запрашэнне да танца". Музычны фільм вытв. ЗША.

ПОЛЬШЧА 2

08.00 Панарама. 08.10 Музычная раніца. 08.30 Такія адзінокі. 08.50 Урок мовы глухыхых. 08.55 Прывітанне. 09.00 Тэлежурнал. 09.30 Мультфільм. 10.00 Мясцовая праграма. 11.00 Ваенны журнал. 11.30 Трансляцыя з балю. 12.00 Праграма для дзяцей. 13.00 "Два залатых кольцы". Вестэрн вытв. ЗША. 15.00 Спартыўная студыя. 16.00 Студыя другой праграмы. 16.20 "Хартовы на дзікім Захадзе". Серыял вытв. ЗША. 17.20 Зрабі гэта. 18.10 Кола фартуны. 18.45 Студыя другой праграмы. 18.55 Розыгрышы лато. 19.00 Панарама. 19.10 Мясцовая праграма. 19.30 Новы год у Польшчы. 20.00 Навагодні канцэрт. 21.00 Новы год у Польшчы. 22.00 Панарама. 22.30 Слова на нядзелю. 22.35 Новы год у Польшчы. 23.55 Мастацкі фільм. 01.00 Навагодняе пажаданне. 02.20 Мастацкі фільм. 02.15 Новы год у Польшчы. 02.45 Канцэрт.

НЯДЗЕЛЯ, 1.01

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

9.00, 10.10 "Навагоднія сюрпрызы" для дзяцей і дарослых 9.40 "Уся справа ў капелюшы" 10.15 "Папалуха", м/ф 11.35 Дабрачынная Навагодняя ёлка для дзяцей Беларусі 12.35 Паміж намі, жанчынамі, ч. 1 13.15 "Размінка". Прэм'ера цыкла 13.20 "Ты ляці, мая прыпеўка". Сустрэча з удзельнікамі конкурсу газеты "Звязда" 14.20 "Мульткацэрт" 15.00 Тэлевізійны Дом кіно 16.20 Тэлеграма 16.30 "31 чэрвеня", м/ф 18.40 "Запрашаем на вячоркі" 19.20 Праспект 19.50 "32 сьнежня", мульт 20.05 "Пап-Ці"-TV 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.50 "Бон-тон". Прэм'ера цыкла

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

7.15 Спортлато 7.30 На балі ў Папалухі 8.30 Раным-рана 9.00 Брэйн-рынг 9.35 Пакуль усе дома 10.05 Ранішняя зорка 10.55 Навагодняя сустрэча ў доме Растовых 11.45 "Маё апошняе танга". П. Лешчанка 12.35 Шпаргалка з падарункам 12.50 "Вечныя працэдуры: ільвы і гіены" 13.50, 16.30, 22.50, 23.50 Навіны 14.00 "Маё імя - клоўн", м/ф (Індыя), с. 1 15.10 Эх, шлях-дарожка франтавая... 15.20 Клуб падарожнікаў 16.10 Тэлеацыя 16.40, 19.20 "Песня-94" 18.25 Надвор'е 18.30 "Гісторыя адной сустрэчы". Г. Хазанаў і Л. Ізмайлаў 21.00 Нядзеля 21.50 Ралі Парыж—Гранада—Дакар 22.10 Парад фестываляў 23.00 Ізабэль Юпэр у мастацкім фільме "Сапраўдная гісторыя Дамы з камеліямі", м/ф (Італія)

КАНАЛ "РАСІЯ"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.25, 11.30 Мульці-пульці 8.50 "Рост"-95 9.20 "Пячора" Залатой ружы", с. 5 10.15 Добрай раніцы 10.45 Рускае лато 11.45 "Курыца", м/ф 13.20 "Эдэра" 14.15 "Фантазёр", балет 15.40 "Ільвы Эташы", д/ф, прэм'ера 16.45 Чароўны свет Дысней 17.40 "Дон Кіхот і Дон Жуан", спектакль 19.25 Свята кожнай дзень 19.35 "Агенты КДБ таксама ўлюбляюцца", м/ф 21.15 "Маскі" ў гасцях у "Джэнтльменаў" 22.30 Рака часу 22.40 Аўтаімгненне 22.45 "Рускі транзіт", тэлесерыял 23.45 "Залатая старонкі "Трэмі" 1.15 Зоркі гавораць 1.20 "Дафніс і Хлоя", м/ф

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

8.55 Мультфільмы 9.15 Студыя "Уяві" 9.30 Чароўная лінія 9.45, 22.15 Паглядзім 10.00 Рандэву. Э.П'еха 10.35 "Дарагая Памела", спектакль 13.05 Цыркавое прадстаўленне 13.50 У гасцях у І. Алеграва 14.35 "Карнавальная ноч", м/ф 15.45 "Навагодняя гісторыя", мульт 16.00 Навагоддзе ў "Паласатай музыкі" 16.20 Зебра 17.05 Арт-буфет 18.25 "Кубак міра". Футбол-шоу 19.30 Інфарм ТВ 19.55 Парад у навагоднім эфіры 20.30 "Мадо, да запатрабавання", м/ф 22.10 Ваш стыль 22.30 Дом кіно 1.30 "Адам і Ева +

ПОЛЬШЧА - 1

08.00 Краіна Амерыка. 08.25 Што новага? 08.40 Песні з падтэкстам. 09.15 Праграма дня. 09.25 Мастацкі фільм. 11.40 Тэлеканцэрт пажаданняў. 12.25 Антэна. 12.40 Паўтор навагодняга звароту прэзідэнта. 13.05 "Міс". Камедыйная праграма. 14.55 Вочы ў вочы. 15.25 Мінула трыццаць год. 16.15 Чар пар. 18.00 Тэлеэкспрэс. 18.25 Варта пасмяяцца. 19.19 "Доктар Клін". 20.00 Вечарынка. 20.30 Навіны. 21.10 "Вяртанне да будучага". Камедыйная праграма. 23.10 Вечар з Аліцыяй. 00.10 Спартыўная студыя. 01.05 "Кракадзіл Дэвідзі". Камедыйная праграма. 02.45 Канцэрт.

ПОЛЬШЧА 2

08.00 Рэха тыдня. 08.30 Фільм для глухых. 09.20 Слова на нядзелю. 09.30 Тэлежурнал. 09.35 Стагоддзе каталіцкай місіі ў Англіі. 10.00 Мясцовая праграма. 11.00 Фальклор. 12.00 Тэлеатр для дзяцей. 13.00 Студыя другой праграмы. 13.15 Канцэрт з Вены. 14.35 Адзін з дзесяці. 15.05 Мастацкі фільм. 16.30 Віншаванні для Польшчы. 17.40 Студыя другой праграмы. 17.50 Канцэрт. 18.50 Студыя другой праграмы. 19.00 Канцэрт. 19.50 Мясцовая праграма. 20.00 Тэлежурнал. 20.35 Мультсерыял. 21.00 Паглядзім яшчэ раз. Спорт-94. 22.00 Панарама. 22.30 Тэатралізаванае прадстаўленне. 23.10 "Чемпіён". Фільм вытв. ЗША. 01.10 Забаўляльная музыка.

АБ'ЯВЫ

УВАГА!

Толькі адзін раз! Навагодняя ноч, праведзеная Вамі ў клубе "Адам", - гэта незабыўныя ўражанні на ўвесь год, якія застануцца ў памяці пасля адпачынку ў атачэнні знакітых артыстаў рэспублікі. Сяняйце!

Замовы на рэзерваванне месцаў

прымаюцца на тэлефоне

44-81-62 з 10.00 да 18.00.

ДЫСКА-КЛУБ "АДАМ"

МЯНЯЮ

2-пакатую кватэру 34,5 кв.м з тэлефонам, р-н Фарты, на 1-пакатую і лобый пакой. Тэл. 31-98-70.

ЗДАЮ

гараж у р-не мясакамбіната за невялікую плату. Тэл. 39-98-97.

ПРАДАЮ

* тэрмінова пральную машыну "Вятка-аўтамат". Тэл. у Шчучыне 2-26-03.

* стол-кнігу новую ці мянню на тумбу пад тэлевізар. Вул. Таліна, д.6-б, пак. 13.

АФАРМЛЕНЬНЕ І РАЗЬМЯШЧЭНЬНЕ

РЭКЛАМЫ ПА ТЭЛ.

45-29-96

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

ЗАБОЙСТВЫ

Чарговае гучнае забойства ўчынена ў мінулы пятніцу ў Горадні. Раніцай павул. Урублеўскага, 70 былі знойдзены з вогнестрэльнамі раненнямі трупы мужа і жонкі. У 28-гадовага гаспадара былі прастрэлены грудзі, а яго больш маладзейшай жонцы куля трапіла ў галаву, прабіла яе наскрозь.

У гэтай жа кватэры знаходзіліся і бацькі забітага мужчыны, якія, аднак, зачыніліся ў сваім пакоі і пачалі крычаць, што, магчыма, выратавала непажаданых сведак ад расправы. Гэтак жа пашанцавала і сямігадовай дачцы забітых, якую паспелі адвесці ў садок.

Ва ўчыненым забойстве падазраецца злачынная групоўка, двое чалавек з якой праз суткі былі затрыманы.

Напэўна, яны былі знаёмыя са сваімі ахвярамі і мелі агульнакамерцыйныя справы.

КРАДЗЯЖЫ ТЫДНЯ

Мінулы тыдзень без перабоўшвання можна назваць "металічным". Толькі за тры дні ўчынена шэсць "медзяных" крадзяжоў. Але, як сведчаць паведамленні, злодзеі папярэаюць пошук крыніц, якія ўтрымліваюць каляровыя і каштоўныя металы.

З заявай у міліцыю звярнулася адна з камунальных службаў Горадні, арганізацыя, на жаль, таксама ўтрымліваюць спакуслівыя металы. У выніку гарадзкой гаспадарцы нанесены значныя страты. А памеры ўрону на ВА "Хімвалакно" наогул не маюць аналагаў у абласной крымінальнай практыцы. Там з абсталавання спыненай тэхналагічнай лініі злодзеі скралі каларовых і каштоўных металаў коштам звыш 158 млн. рублёў.

АПОШНЯЯ ГАСТРОЛЬ

З дапамогай газавага пісталета і ўласных "жыгулёў" злачынная групоўка пачала рабавачы ціхіх і рахаваных гарадзенцаў, уладальнікаў "зялёнага" тавару, рублёў і нават "зайцоў". Лік ахвяр рос хутка: адзін, два, тры, чатыры...

Далей, аднак, казанцам не далі разгуляцца гарадзенскія міліцыянты, у выніку чаго ўся чацьвёрка наогула зьменіць паволжскую прапіску на мясцовую.

НА ЛЕЦІШЧАХ

Некаторыя гаспадары, якія пасля мінулых выхадных наведвалі лецішчы, убачылі на родных "сотках" сьляды няпропаваных гасцей. Асабліва не шанцуе ў год Сабакі аднаму з кіраўнікоў вайсковага гандлю з Горадні, маёмасць якога ўжо тройчы падваргалася крадзяжам. Нейкая іронія лёсу...

ПА СЬЛЯДАХ "КХ"

У выпуску "КХ" за 2 сьнежня паведамлялася, што адным з удзельнікаў абрабавання на плошчы Дзекабрыстаў быў вучань СШ N 21. На жаль, адбылася тэхнічная памылка, бо на самой справе ў гэтым злачынстве "засьвяціўся" васьмькласнік СШ N 24.

Георг СЫСОЙ

АПОШНЯЯ СТАРОНКА

«МЫ ВЫЙДЕМ ШЧЫЛЬНЫМІ РАДАМІ»

Наваградзкая Рада БНФ «Адраджэньне» ў гарадзкім Доме культуры была праведзена ўрачыстая вечарына, прысьвечаная слухам абаронцаў. Беларускім нацыянальным гімнам «Мы выйдзем шчыльнымі радамі» пачалася аднайменная літаратурная кампазіцыя, падрыхтаваная навушчэнкамі прафесійна-тэхнічнага вучылішча.

У верхах і ў прозе гаварылася пра гісторыю Слуцкага Збройнага Чыну, пра самаахвярнасьць слухам патрыётаў у барацьбе за вызваленьне краю ад балшавізму.

У кампазіцыі былі выкарыстаны ўрыўкі з апалявання Васіля Быкава «На чорных лядах», прысьвечаных апазіцыі і да болю трагічным дням слухам абаронцаў.

Жалобнай хвілінай маўчання былі ўшанаваны ўдзельнікі Слуцкага Збройнага Чы-

«ДОБРАЕ СЭРЦА» - ДЗЕЦЯМ

З 1 па 31 сьнежня ў Гарадзенскай вобласці праводзіцца дабрачынная акцыя «Добрае сэрца». Яе арганізатар - абласное аддзяленьне Беларускага дзіцячага фонду. У рамках акцыі наладжана наведваньне хворых дзяцей у шпіталь, пройдзе таксама мерапрыемства для дзяцей-сірот, інвалідаў, з пматдзетных сем'яў, акалягична хворых, зьязаныя са сьвятакаваньнем Каляд і Новага года. Усе дзеці (больш за 600 чалавек) атрымаюць навагоднія падарункі, а 80 сірот - яшчэ і прадметы адзеньня.

Тых, хто жадае дапамагчы пакрыўджаным лёсам дзецям, могуць звярнуцца ў абласное аддзяленьне Беларускага дзіцячага фонду па тэлефону 47-14-01.

А.ДУК.

ПЕРШЫЯ ГУЛЬНІ

У суботу на стадыёне «Нёман» у Горадні адбыліся першыя гульні гарадзкога турніра па міні-футболу. У першым туры наша «Пагоня» гуляла супраць каманды «Універсітэт-2». Старт быў удавы. Вынік першай паловы - 1:1. Агульны лік сустрэчы - 4:1 на карысьць «Пагоні». Па два мячы забілі Сяргей Сяргееў і Вадзім Мачалаў.

М.БЕЛАКОЗ.

«НАДЗЕЯ-94»

Міжнародны конкурс юных кампазітараў пад такой назвай, прысьвечаны Максіму Багдановічу, адбыўся ў Горадні. Ён праводзіўся па ініцыятыве Гарадзенскага аддзяленьня Беларускага фонда культуры і аддзела культуры аблвыканкома. Галоўная ўмова конкурсу - адзін з твораў конкурснай праграмы павінен быць напісаны юным кампазітарам на верш М.Багдановіча альбо прысьвечаны яму. У ім прынялі ўдзел вучні музычных школ, вучылішчаў з шэрагу гарадоў Беларусі, а таксама з Масквы, Яраслаўля, Цярынопаля, Лужка.

«Гран-пры» у розных узростах груп і прэміі ў памеры 500 тысяч рублёў атрымалі Дзінара Мазітава і Валерыя Янкоўская (мастацкі кіравнік В.Радзюнаў), а таксама Сяргей Галубоў з Масквы (кіравнік Я.Чудавя). Спецыяльнымі заахвочвальнымі персанальнымі прызамі, а таксама за арыгінальнасьць музычных твораў, напісаных на вершы М.Багдановіча, былі ўзнагароджаны і іншыя ўдзельнікі конкурсу.

«Надзея-94» выдкіла вялікі інтарэс у аматараў музыкі, сьведчаньне таму - зала Новага Замка, у якой праходзіў заключны канцэрт, не магла ўмясьціць усіх жадаючых. Нездарма прафесар Маскоўскай кансерваторыі Я.Чудавя, якая ўзначальвала журы конкурсу, адзначыла высокі ўзровень яго падрыхтоўкі і правядзеньня. А на месцы старшыні Гарадзенскага аддзяленьня фонда Н.Трухановіч выказала спадзяваньне, што ўжо ў наступным годзе «Надзея» стане конкурсам горада.

А.ДУК.

Фатаграфаваньне В.ГАРОШКА.

ну, а таксама ўсе сыны і дачкі Беларусі, загінуўшыя ад рук балшавіцкіх катаў.

У хвіліну маўчання думкі прысутных звярталіся да Бога.

- Вечнае спачываньне дай ім, Божа, а сьвято Вечнасьці няхай ім сьвеціць!

Літаратурная кампазіцыя пераклікалася і з сёньняшнім днём Беларусі. Вершы Рыгора Барадуліна, Станіслава Судніка заклікалі мацней гуртаваць шэрагі беларускага нацыянальнага Адраджэньня, зьяднанага вольным духам беларускім на сьвятыя покліч: «Жыве Беларусь!».

Завяршылася вечарына выкананьнем гімна «Магутны Божа».

Г.ПАУЛУЙ,
г.Наваград.

КАЛЯДА КАЛЯДА

Гістарычнымі караньнямі Каляды паходзяць ад старажытных часоў, калі рознымі народамі праводзілася сьвятакаваньне зімовага сонцастаньня. Калі на нашы землі прыйшло хрысьціянства, пачатак калядаў сталі зьявляць з Раствам Хрыстовым.

Каталікі сьвяткуюць Раства 25 сьнежня, праваслаўныя - 7 студзеня.

Каляды - сьвята сямейнае, яго сустракаюць у асяродку найблізкіх людзей. Але самы пудоўны з калядных звычай - запрашэньне на вачэру адзіночкіх людзей. У гэты вечар ніхто не павінен адчуваць сябе пакінутым і забытым.

Напярэдадні Раства сям'я збіралася на перакалядную вачэру - яна называлася ў народзе «хуцёю», які абавязкова калядная страва - каша з ячынкі ці іншых крупаў.

За стол садзіцца з надыходам цемры, калі на небе зьяўляецца першая зорка, якую дзеці выглядаюць з нецярплівасьцю.

Большасьць старажытных звычай захавалася ў вёсцы. У хаце ва ўсе чатыры куты ці толькі ў пачэсны ставяць неабмалочаныя снапы збожжа. У некаторых месцах захаваліся звычай даваць куццю свайскім жывёлам, каб былі здаровыя і давалі добры прыплод.

Даволі распаўсюджаны звычай класыці сена пад абрус, якім засьцелены стол. Варажылі за сталом, выцягваючы з пад абруса сьцяблінку пакладзенага сена. Дзяўчаты жадалі даведацца, што іх чакае, і калі выцягнуць зьлёную сьцяблінку - значыць, яе чакае каханы і хутка вясельле, калі пачарнелую сьцяблінку - сардэчнае неўладкаваньне, канец шлюбных намераў, застаўнеца ў дзеўках сядзець. Доўгая сям'я нібыта паказвала на высокі лён улётку. Густыя зоркі ў гэтую ноч сьведчылі пра вялікі ўраджай хлеба, грыбоў, прыплод хатняй жывёлы.

І хаця да вялікага сьвята старанна рыхтаваліся яшчэ з пачаткам посту, калолі сьвіней, рэзалі авечак, стол быў посны.

У каталікоў самы хвалюючы момант надыходзіў тады, калі дзяліліся аплаткай. У гэтую ўрачыстую хвіліну адзін аднаму даруюць усе крыўды і грахі і замацоўваюць мір і згоду пацалункам.

Галоўным пунктам кулінарнай праграмы Калядаў была куцця - традыцыйная абрадавая каша,

якая распаўсюджана ў беларусаў і іншых славянскіх народаў.

Звараную куццю перад заходам сонца ставілі на похуці, за сталом елі апошнія, рэшткі давалі жывёле, пакідалі продкам.

У нашай хаце куццю гатавалі з пшаніцы, а як яе не было - з іншых крупаў. Але абавязкова кашу залівалі салодкім макам малаком.

Вось рэцэпт куці, якую можна прыгатаваць, калі ёсьць прадукты:

Перабраць 200 г добрай пшаніцы без лупшак, прамыць і гатаваць, пакуль не стане мяккай (каля 4-х гадзін), адцадзіць і астудзіць. Адважыць 200 г маку, заліць кіпенем, паставіць на агонь да часу, пакуль зьмякне, што можна будзе расьціраць пальцамі. Тады адцадзіць праз густое сита, выціснуць, прапусьціць 3 разы праз мясарубку, пакуль не зьбялее. Мак пакласці да пшаніцы, дадаць 50 г грэцкіх арэхаў, 50 г прамытых разнах, цукру, мёду, ванілі да смаку, перамяшаць усё, уліць 1/4 шклянкі вяршкоў. Добра ахаладзіць. Смачна есьці!

Сьвятоточная вачэра пачыналася чырвоным ці грыбным баршчом, былі рыбныя стравы, гарох з капустай, лазанкі, куцця, пірагі.

Моцныя трукі дазваляліся, але тілі іх мала. Сярод салодкіх вырабаў першае месца займаюць пернікі і «макавец» - рулет з макам.

З Раства Хрыстова пачыналі хадзіць калядоўшчыкі. Яны пераапрапаналі ў цыганой, «казу», «мядзведзя», «жораву», «кабылу» і хадзілі па хатах, сьпявалі калядныя песні з віншаваньнямі і пажаданьнямі. Абавязкова насілі зьязду-«сонца» - сімвал сьвята. Шчырыя гаспадары абдорвалі іх салам, каўбасамі, частавалі дэля сутрэву чым-небудзь моцным.

Калядоўшчыкі сьпявалі песні, скакалі пад скрыпачку і бубен, бо гулянка без музыкі, як воз без пшаравідла, як танец без дзеўкі.

Калядныя і навагоднія сьвяты не абыходзіцца без зьялёнай елкі-прыгажуні, аб чым упамінаецца ў старым дакумэнце за 1521 год з горада Селесты з сярэдневечнага Эльзаса. Праз Эўропу пасьля Пятра I калядныя елкі прыйшлі ў Расею, а ў 19-м стагоддзі - за акіяны.

Спачатку елку ўпрыгожвалі яблыкамі і аплаткай, пасьля зьявіліся папярковыя кветкі, ласункі. З 19 ст. на галінках пачалі разьвешваць пазалочаных анёльчыкаў, арэхі, серабрыстыя гірлянды. Шкляныя цацкі зьявіліся выпадкова - шклодувы Латарынгі ўмела падмінілі натуральныя плады. Зараз мы ўжо не ўяўляем сьвята без бліскучых цацак.

Мы павінны зьберагчы і адрадыць традыцыі калядных сьвятаў, шанаваць памяць далёкіх продкаў, што жылі на нашай зямлі. Гэта цудоўная магчымасьць далучыцца да скарбаў роднай мовы, якая жыве і будзе жыць, пакуль жыве беларускі народ.

З Раствам Хрыстовым, з Калядамі, дарагія сябры! Каб Вы доўгія гады жылі, каб здаровыя былі і на нас не забываліся!

Людвік САРОКА.

УРАЧЫСТАЯ ІМША Ў БАЗЫЛІЦЫ МЕНШАЙ

У Базыліцы Меншай - Фарным касцёле Горадні - адслужана ўрачыстая імша, прысьвечаная першаму кардыналу Рымска-каталіцкай царквы на Беларусі К.Сьвёнтэку.

НА ЗДЫМКУ: К.Сьвёнтэк падчас служэньня ўрачыстай імшы.

Фатаграфаваньне М.АНШЧАНКА.

СЬНЕЖАНЬ

Сьнежань - адзін з самых пахмурных месяцаў года, неба амаль штодзённа зацягнута нізкімі аблакамі. Ды і ў пагодлівыя дні сонца не пасьпее ўзьняцца над гарызонтам, а ўжо хвіліца да захаду.

Але сьнежань усё ж нельга назваць змрочным, няветлівым. Каля 22-га сонца стаіць некалькі дзён апоўдні на адной вышыні, адсюль і назва - зімовае сонцастаньне. У гэты дзень, на Ганну, дзень самы кароткі, а ноч самая доўгая.

Сьнежань - месяц чаканьня Раства, навагодняга сьвята, прыгажуні-елкі, калядных забаваў і песняў. Пачынаецца зіма.

Кожнаму з нас, ці то жыхару горада, ці то вёскі, цікава і карысна ведаць, якое будзе заўтра надвор'е, што чакае нас вясною, улётку?

На гэтыя пытаньні адказваюць народныя прыкметы, якія збіраліся стагодзьмі нашымі продкамі.

Калі засьпяваў сьнегір - чакаецца зялёны, калі з раніцы чуюцца цыганьне сінцы - мороз памацне.

Лётаюць і няравна крычаць галкі і вароны - заўтра будзе сьнегапад або завіруха.

Вераб'і дружна чыркаюць - да адлігі.

Перад моцнымі маразамі куры рана сядваюць на сядла, забіраюцца вышэй.

Вароны і галкі зімой сядваюць на вяршыні дрэў - на мороз.

Сьнег перастаў скрыпець пад нагамі і прыкметна асеў, вецер падзьмуў з захаду ці з паўднёвага захаду - надыхдзе працяглае пачыньне.

Вароны і галкі садзіцца на сьнег - да адлігі. Халодная зіма - гарачае лета.

Зімой завіе - летам непагадзі.

Сухі сьнежань - сухія вясна і лета.

Зімою будучь частая адлігі - жыта ўроджайца дрынае.

Калі варона ў добрае надвор'е крычыць на люту, то зімою пойдзе сьнег, а ўлетку - дождж.

Л.С.

КАФ «БАЦЬКАЎШЧЫНА»

ЗЬДЗЯЙСЬНЯЕМ

паездкі на мікрааўтобусах РАФ у г.Беласток Рэспублікі Польшча. АДПРАЎЛЕНЬНЕ з чыгуначнага вакзалу Горадні штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка, а 8-ай гадзіне раніцы.

Па білеты і ваучары зьвртацца на адрас: г.Горадня, вул.Савецкая, 10, п.1 з 10.00 да 17.00.

Тэл.: 45-29-59.

ПАПРАЎКА

Газета «Пагоня» не атрымлівала інфармацыі, перададзенай па зводцы СІМ, ад падпалкоўніка С.Э.Сьвірквіча.

Тых, хто спасылся на «Пагоню», просім уважліва чытаць нашу газету. Таксама перапрашаем спадара падпалкоўніка.

«ПАГОНЯ»

РЭДАКЦЫЙНАЯ РАДА

Заснавальнік:

культурна-асьветніцкі фонд «БАЦЬКАЎШЧЫНА».

Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня, вул.Дамініканская, 1.

Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.

Газета выдаецца па пятніцах 4 разы на месяц.

Пры перадруку спасылка абавязкова.

Рэдакцыя не нясе адказнасьці за змест разьмешчанай у газеце рэкламы.

Індэкс 63124. Ліцэнзія № 465.

Фотанабор, афсетны друк.

Гарадзенская абласная ўзбудыненая друкарня: 230003, г.Горадня, вул.Паліграфістаў, 4.

Заказ 4952.

Наклад 7259 паасобнікаў.

Горадня

28 сьнежня 1994 г. а 11.00

Аўкцыён

прапануе наступныя аб'екты камунальнай уласнасьці

2 КРАМЫ Агульная плошча (кв.м.) 631,32 і 657. Пачатковы кошт (млн.руб) 18,6 і 87,5.

КАКТЭЙЛЬ-БАР Агульная плошча 210 кв.м. Пачатковы кошт 5 млн.руб.

ПРАВА АРЭНДЫ ПАМЯШКАНЬНЯ

Поўную інфармацыю вы зможаце атрымаць па адрасу: 230023, г.Горадня, пл.Леніна, 2/1, пакой №6 57, 58.

Тэл. (0152) 45-29-81, 47-29-56.

КОМПЛЕКС БАНК

НОВЫ ВІД ПАСЛУГ:

- адкрыцьцё і вядзеньне асабістых банкаўскіх рахункаў кліентаў (аплата рахункаў, атрыманьне належных плацяжоў і г.д.)

Надзейнасьць, апэратыўнасьць, канфідэнцыяльнасьць

г.Горадня, Тэльмана, 3 Т (0152) 47-29-26